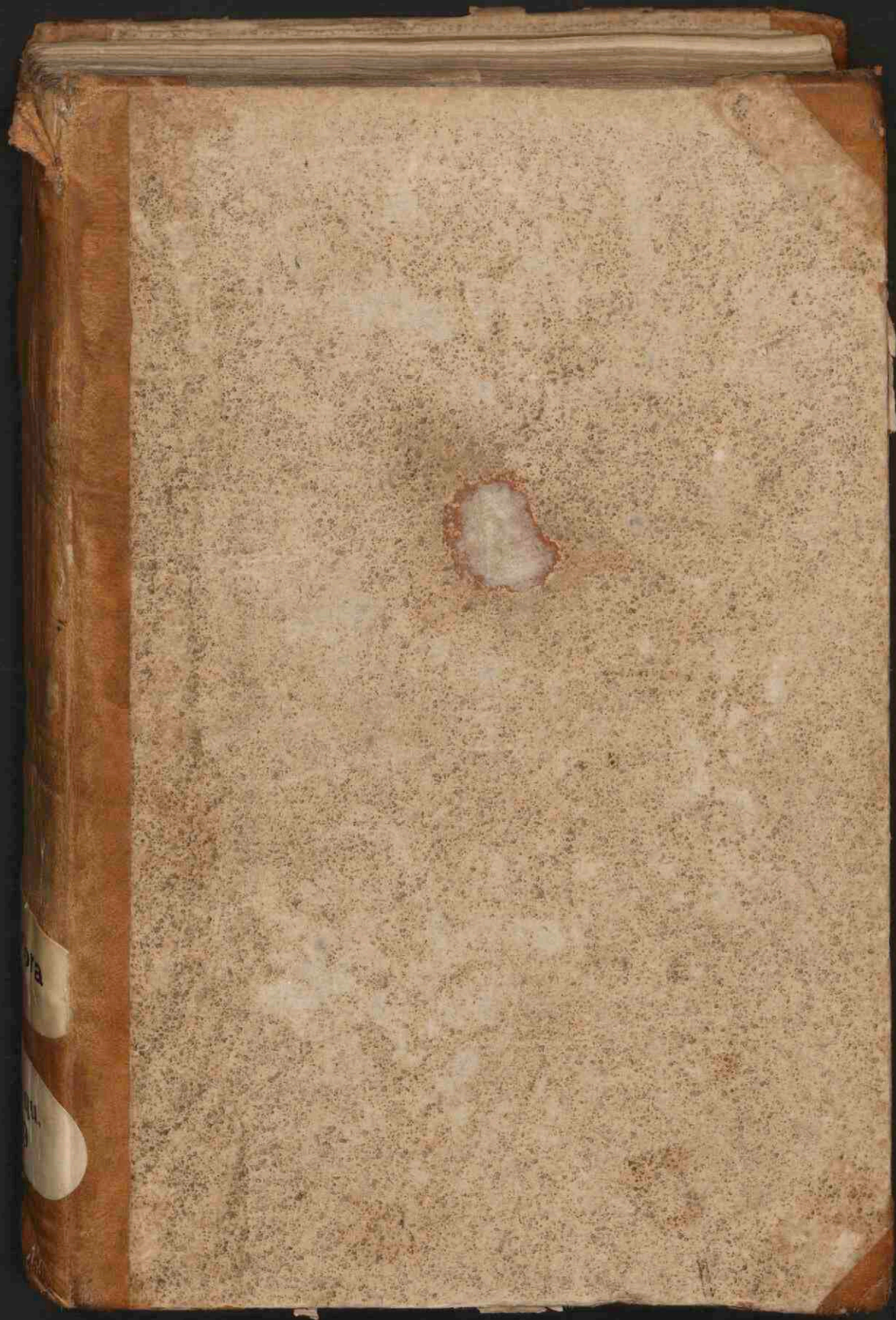

Parthenice secunda sive catharinaria

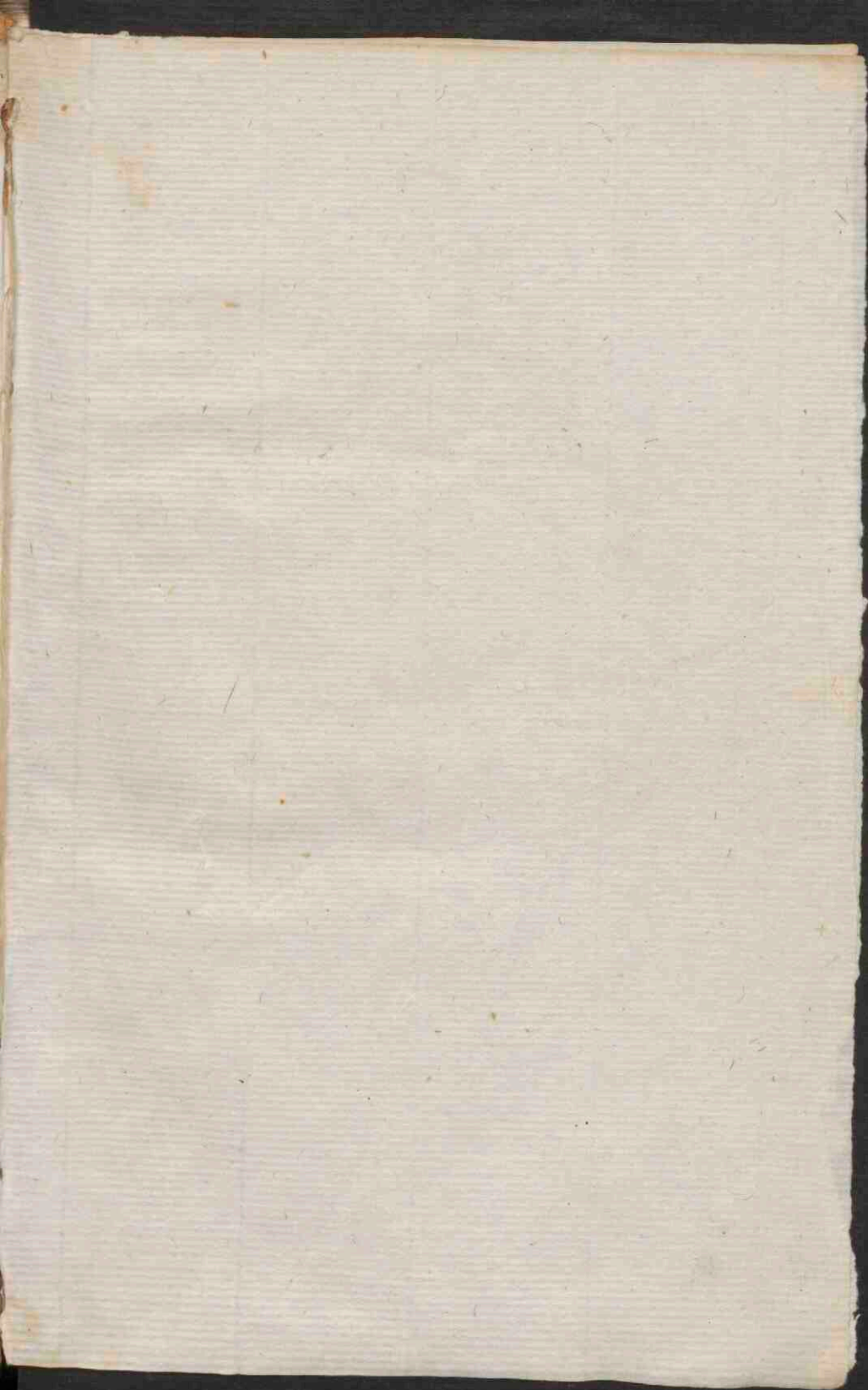
<https://hdl.handle.net/1874/342806>

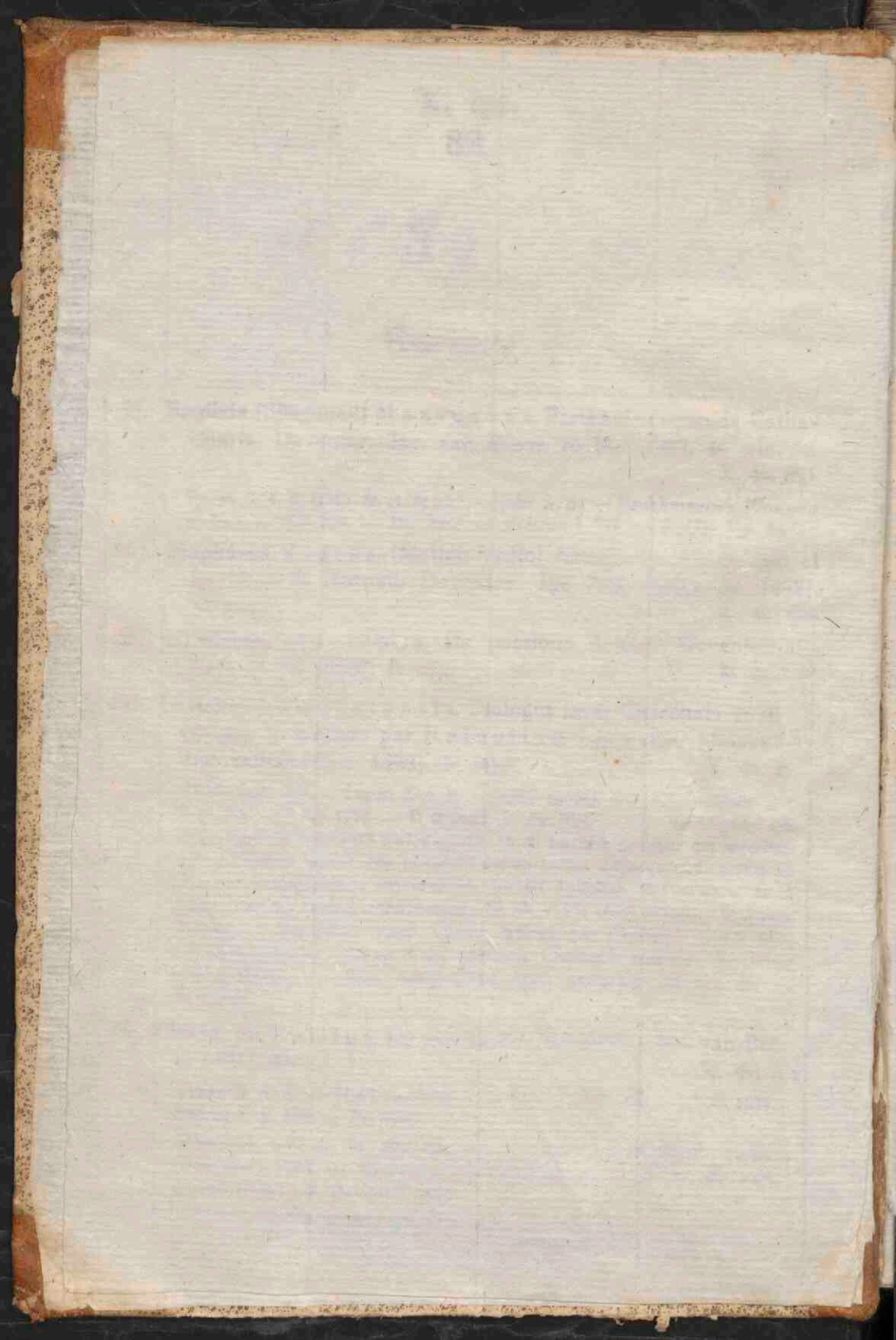

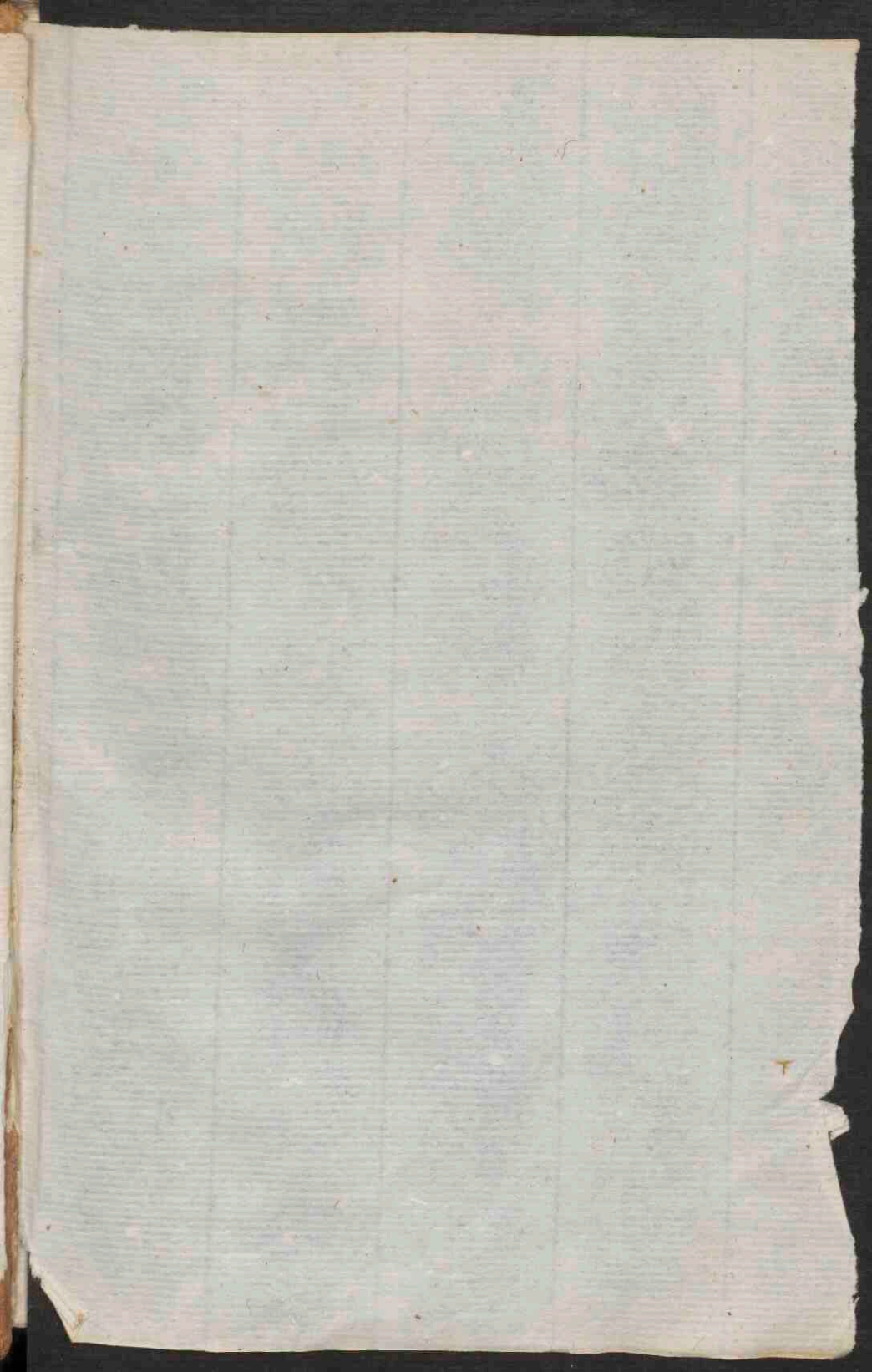
X⁴ 89

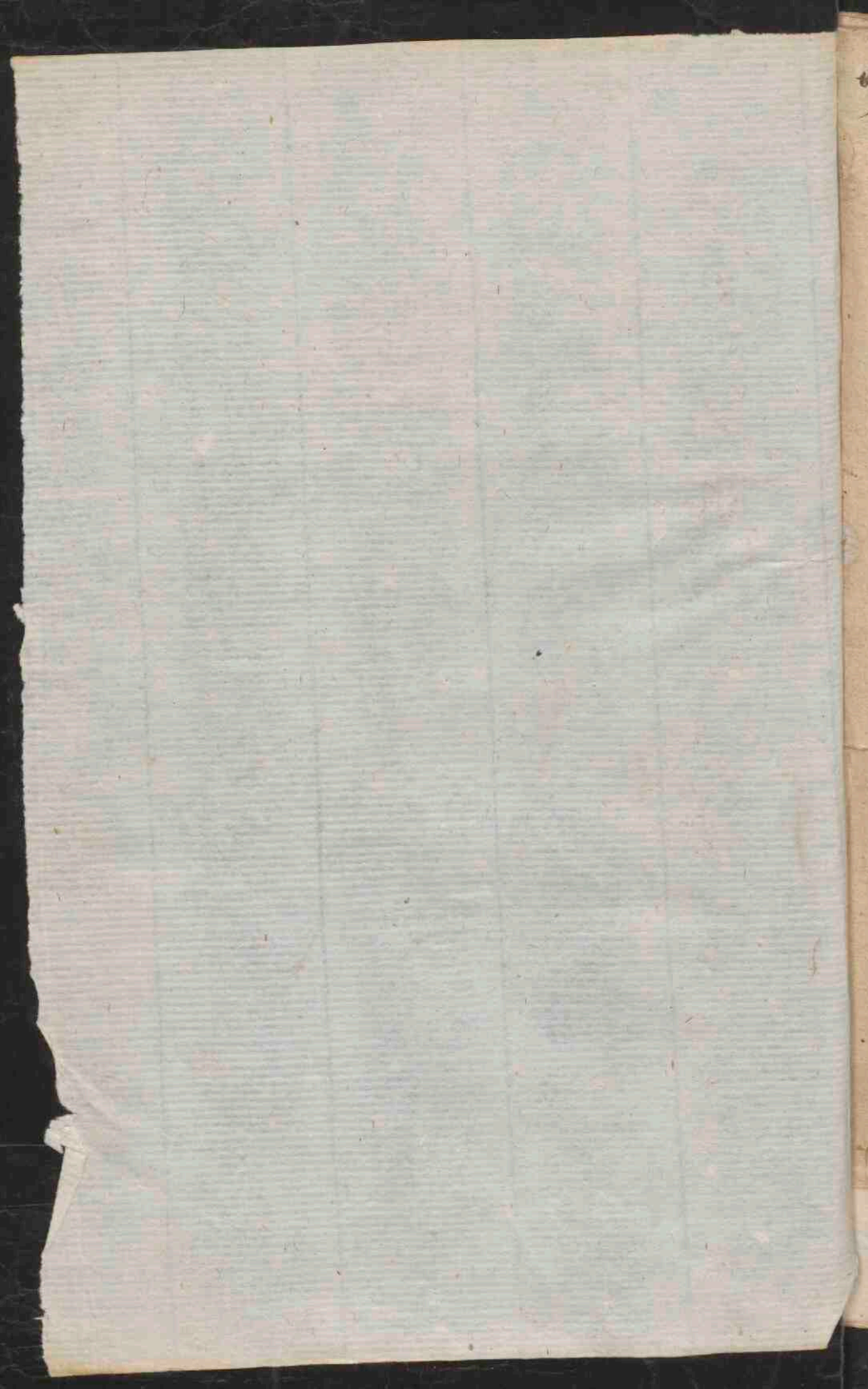
Rariora

91. **Baptista** (Spagnuoli) **Mantuanus**, Parthenice secunda Catharinaria. Deventer, Jac. van Breda 16 Mei 1497. 4° min.
X. 4°. 891
Typen 3, 4, 8, HMT 66 (114) d2. — Rubr. α , β . — Drukkersmerk (Conway p. 160). — CA 243. — HC 2373. — Holtrop I 379. — Peddie I p. 80. —
507. **Maphaeus** **Vegius**, (Maffeo Vegio) Antoniadus seu de vita et laudibus S. Antonii. Deventer, Jac. van Breda [c. 1498]. 4° min.
X. 4°. 892
209. **Dominicus** **Mancinus**, De passione domini. Deventer, Paffroet [c. 1500]. 4° min.
X. 4°. 59.
496. **Lucianus** **Samosatensis**, Dialogus inter Charonem et Mercurium, in latinum per Rainutium translatus. [Deventer] Jac. van Breda c. 1498]. 4° min.
X. 4°. 803,
15,
8
6 bln. Sign. A⁶. — Typen 3, 4, 8. — HMT 66 (84) d 1, f 2. — Rubr. α . B p. 361. — CA* 1179. — C II 3657. — Pr. 9108. — Bl. 1a: Luciani inter Charonem/ et Mercuriū dialogus./ Bl. 1b: ¶ Luciani dialogus qui inscribitur maio2 Charon latin⁹/ per pheniciū denuo factus ad reuerendū prēm dñi Joan-/nem Cardinalem mozinensem Incipit feliciter./ ¶ Pzologus./ Bl. 1 (sign. A ij): ¶ Dialogi argumentum./ Bl. 6b, r. 29: ciunt nullum./ ¶ Lucia dialogus q̄ inscribitur maio2 Charon latinus/ per Phyniciū denuo factus ad reuerēdissimūz patrem dñm/ Joannem Cardinalē episcopū Mozinēse finit feliciter./ — Deze beschrijving wijkt eenigszins af van die van Campbell.
180. **Cicero**, **M. Tullius**, De senectute. [Deventer, Jac. van Breda] c. 1491]. 4°.
X. 4°. 81
Typen 3, 4, 8. — HMT 66 (114) e 1, f 2. — CA 432. — C II 1637. Peddie II p. 180. — Pr. 9105.
Samengeb. met nr. 91, 209, 496, 507 en Leo I, De epiphania sermon [Deventer] 1503, en Hesiodus, Liber georgicorum per Nic. de Valle graeco translatus, Deventer 1502.

89

No. 293. n.

Wesert Hubertus Buchhändler

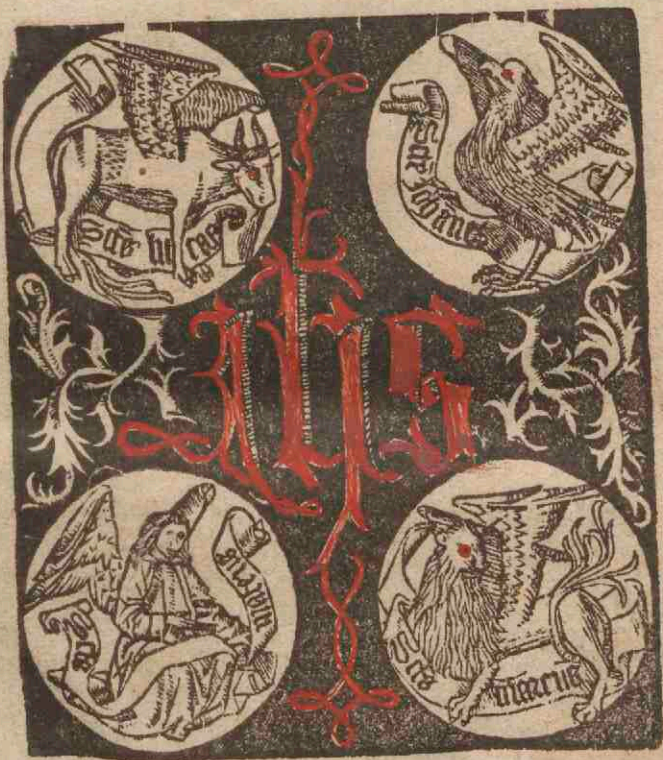
^{schind} Baptiste Bätuanis vatis

Summ

prestantissimi divinum se
cūde Parthenices opus: sacrosanctā diue virgi-
nis catharine passionē heroico carnie illustrās:
non minus cultum q̄ pium: ad .D. Bernarduz
bembum patricium venetum & iureconsultum
peritissimum.

N. 39. B.

Litterae Latinae *Comp.*

Quarto n°. 89. *248*

Hubertus Buchhändler

Clarissimo viro. D. Bernardo Bembo patri-
cio Veneto iureconsulto Frater Baptista Man-
tuanus Carmelita. S. P. D.

Latissime virginis et martyris Catharine vitas
nuper Romedum tu apud Innocentium Ponti-
ficem maximi pro re. p. tua splendorum oratoris munus
obires heroico carmine complexus sum Opusculum
vt mihi videtur pius magis quam elegans et in maturus
potius quam prematurus Nam mea in te charitas tuis in me beneficis
excitata dum tuo desiderio nimis ardenter satisfacere cupit propter
missa diuertunt limes diligentia et labore corrigendi precipitavit
ditione. Sed age placeat celeritate si non placet eloquio Quadra
ginta enim et non amplius diebus opus absolutum est dum propter festiuius ius-
ticiam negociis intermissis curam officia canicularia salubriter
cum aliqua studiosior fruge transigere Tibi igitur vir prestantissime li-
berisque tuis libellus iste dicatur est autem tibi debitus quam conditus
muneris tenuitate poterit excusare meum ingens animus et curta
supellex. simi tui in modestia ac summa liberalitas quam ab amico
pauperum penia preciosa non expectat. et de hoc character. Virorum profecto
nec parum miror. de hac tali ac tanta fide in cuius laudes tota ca-
tholica certat ecclesia nullam ab Eusebio Cesariensi episcopo cum de illis
temporibus agit fieri mentionem Crediderim id accidisse diabolo pec-
catorum et tanti viri cogitationes aliorum flectere dum scissime christi
martyris immortalis glorie titulisque sempiternis inuideret Sed quod
ille sanctitatis inimicus et publicus hostis innocencie fraudu-
lentia sua prohibuit chartis inscribi deus probitatis auctor et as-
sertor sua prudentia voluit fidelium cordibus annotari Nulla enim
virgo post illam incompatibilem virginem que est dei mater et hominis
hanc optionem scitatis antecedit Nomen eius Etymologia deprava-
uata est a quodam qui eum libere composuisse dicitur cui legendo aurea ti-
tulus est. Fuit enim vir ille iudicio meo pius quidem sed nequamque sa-
tis iratus pius inquam quam diuina cogessent illatus vero quam gre-
cis vocabulis latinam latinis grecam hebraicis mixtam nulli
vera omnibus confusam obliquam contortam falsamque dederit inter-
punctionem. Atque ita sanctorum nomina dum illustrare putat sua delusus est
ignorantia vel impudenti temeritate reddidit obscuriora et mi-
si putaretur peccasse per imperitiam putari posset de impie

tate p̄dēnādo: vt pote q̄ sacrosac̄z ch̄i religione r̄ce interpt̄tati
ois iuerfide voluerit cauillari: z noim pturbatōe sc̄is illudere
fanaticoz s̄m̄iatis illis mōstrosa p̄boz deliramēta p̄fingit: q̄ ne
q̄ ipe q̄ p̄ lab̄ yrihū t̄n̄b: oſe ſue iḡr̄atiē circūact⁹ nēmas illas
balbutiebat: itellexit. ad eo delir⁹ ad eo icōpos ſui vt neſc̄ret z
ſe neſc̄re q̄ diceret. Qd̄ ſi fortāſſe cuiq̄ſpl⁹ eq̄ videbor: ercādeſce
re p̄cor mihi veniā nō negari ſi mereor: nā cū p̄ſidero h̄ic f̄c̄m̄
eē vt ſc̄oz vite p̄tēptui pateāt. vt ſine riſu l' ſtomacho legi n̄ poſ
ſint: z eoz geſta ſūma veneratōe digiſſima ſcriptoris vicio ſic
eē deſormata atz de h̄oēſtata vt ab hoie latio q̄ntūnis religio/
ſo videat̄ idigna q̄ legat̄: ſi egreſero. ſi dāno: ſi p̄q̄roz. h̄rē me pu
to idignatōis iuſte materiā. Debit ille vir id̄ mun⁹ omitt̄re
qd̄ ad ip̄ituz nō p̄ſtebat: l' p̄itos aliq̄n p̄ſulere ſicut prudētē vi
z decebat. l' p̄us diſcere q̄ docere. ne dū ordie p̄poſtero vult eē
mḡr̄ a n̄q̄ diſcipul⁹ nauici hois noim icurreret ſz fortāſſe putās
errore itelligētē piē volūtatis ſymb̄are p̄tettu fact⁹ ē in vtroq̄
re⁹ z itellēū atz volūtate deficiēs ſibi iḡm̄iniā: ſc̄is iūriā: fidei
ſacturā: ſimplicibz ignorātiā: doctis nauſeā pturiniē. Ad̄ igi
tur Latharia viuerſoz ruina ſicut ille fabulat⁹ ē interpt̄t̄: ſz
l'a catharos qd̄ ē pur⁹ l'a catharizo purifico: l'a catareo d̄fluo
l'a cata z r̄yax qd̄ ē riū⁹ vox illa deſlectit. legi⁹ em̄ ap̄d̄ pli. hip
ponē aph̄rice oppidū c⁹ ep̄atus tenuit auguſtin⁹ a grecis cata
rytū appellari q̄ riuis z aq̄s eēt intrigua. Qd̄uis hoz dixeris
r̄ce dixeris Vera ei ſp̄cū agnoſcūt in oibz āplectēda: at i h̄m̄oi
noibz cū v̄itas latet ad v̄iſilia q̄ ligue alic⁹ p̄iciā ſapiāt ab itery
p̄te p̄fugieduz ē cauēdū q̄ ne iſti⁹ exēplo velut egri ſōmia vane
ſingāt ſp̄c̄s. vt nec pes nec caput vni reddat̄ for: me. Sz iā ſatis
de ſ̄ ſup̄q̄z d̄c̄m̄. Et vt totā Parthenicē pulquā p̄legas vno ſū
mati legas ituitu breue ſubijciat̄ argumentū. ¶ Argumentū
Latharia p̄go egyptia Alexandrie nata. coſto p̄rē: q̄ fuit ex lagi
dadaz ſailia. ſb̄ maximio oriētis p̄fco l' ſb̄ maxētio Maximiāi
filio paſſa. nā de auctore paſſiōis ābigit̄ ſz oia fere exēplaria q̄
legūt̄ in eccl̄ijs Maxētū h̄nt. ſup̄atis z ad fidē p̄uerſis q̄nq̄gi
ta diſertiffimis oratoribz cās ch̄i turata ē. diu iquallore carce
ris afflicta lōga inedia macerata. duriffime ceſa. tandem poſt
v̄xoris regiet̄ Porphyriū ducentozumq̄ militum conuerſio
nem conſtractis rotarum machinis decollata lac̄ fudit̄ pro ſan
guine. coz p̄ eius in Sinā montē arabie dep̄ortat̄ ab āgelis.

Fratris Sap. Mantu. Carmelite theologi ad
 magnificum. D. Bernardum bembum patrici
 um Venetum et iureconsultum peritissimum
 secunda Parthenice incipit.

Ostiois aggressi pugnam: tormenta: rotasq;
 Atq; triumphato victricia bella tyranno:
 Detegimus fraudes: et numina falsa deorum

Sancta faue virgo tenem cui carminis orsum
 Pangimus: et vincto venias ad vela secundo.

Veridicos cantus non ex helicone vetusto

Porrige. s; christi sacris de fontibus haustos.

Da mihi non heder non lauri vimine textam.

Sed qualem tu diua geris de fronte coronam

Arboris eoque medio quam legimus horto

Spargere felicem ramis vitalibus umbram:

Et paradisiaco nobis aspiret a orbe

Vera dei soboles aeterna potentia patris.

Orbe soporato tellus egyptia noctem

Roriferam induerat:mersusq; sub equore titan

Hesperio celi nitidos accenderat ignes:

Et niger attollens humentem scorpius ortum

Stringebat iam rura nouis effeta pruinis.

Lum iouis imperio volucres cyllenius alas

Sumpsit: vt ex toto veteres memphitis in agris

Logeret orbe deos: qui maiestate relictam

Jam sua cedebant nostris altaria sacris:

Inuitaq; iugum Christi ceruice ferentes

Nulla dabant responsa palam: sed caeca malorum

Semina iactabant: tacitoq; in pectora lapsu

Intrantes humana dolos et operta venena

Bentis ad excidium nostrę inspirare solebant.
Quale per insidias gerit inter ouilia bellum
Floctelupus facta pedibus scrobe limina subter.
Tunc ferus aulonijs manors nona gentibus arma
Suadebat: ferrumq; graui versare tumultus
Ocia lucanis dum Maximinus in hactis
Ducit: et in regem dum res romana reuerti
Logitat extinctis regni consortibus vnum.
Tunc hecates motus furijs Maxentius artes
Uertitur ad magicas: veterumq; ad sacra deorum
Instaurat delubra: nouus scrutatur aruspex
Extra: scelus tentat: quo non crudelius vllum
Legimus a prima nascentis origine mundi.
Uiuentum grauidas matrum secat ensibus aluos
Immatura trahens stygij que destinet arie
Pignora: funestos docuit proserpina ritus.
Inuida crescentis fidei successibus omnem
Heresibus factam legem tritonia pallas
Implicat: et veris fucat mendacia dictis.
Dixta choris iuuenum venus illecebrosa repugnas
Virginibus sacris: moresq; irridet honestos.
It veneri Bromius comes: et Silenus: et ipse
Castra mimallonie vino redolentia bacche.
Atq; dioneos furtum per tecta liquores
Jam sine pampineis thyrsis et lyncibus euaso
Dittit: et occultos accendit in coibus ignes.
Inuoluebat opum studijs saturnia Juno
Lorda virum geminis: fuluicq; numismatis aura:
Merce peregrina: tunicis ardentibus ostro
Solicicans animos hominum Priuatus olympo
Phebus et ignifero curru: pice nigro: atra

4
Uersus in ethiopem: fidoibus spoliatus: et arcu
Daphnæ sine fronte miser per magna noctu
Ibat: et ablatum virus pethone perempto
Quod magnus seruabat onyx: spargebat in ipsos
Fobilium thalamos: quo corda imbuta malignis
Artibus armabant animos: hinc orta libido
Imperij: et curis rabies accensa superbis
Regnandi cupidos facile in scelus omne trahebat.
Talibus addictos operis Lyllenius uiget
Ad magti iouis ire domos memphitica regna.
Est locus egypti bifido qua flumine Nilus
Delta facit: Nilus cuius cælestis origo
Regna per ethiopum fugiens orientis ab hostis
Ingreditur phario s septena per hostia fluctus
Non procul est Styx atra palus: ubi condidit Jo
Inachis inuentum fratrem Typhonis Osirin.
Adrita non procul est in collibus ora supinis
Pyramidum regio: quarum preciosior orta
Dicitur a Rhodope: cuius prestantia forme
Tot congestit opes ut nobilitate sepulchri
Uicerit et reges ipsos. Hic Iuppiter olim
Elarus et ignipotens: posito modo fulmine pauper
Squallidus et torua demissus lumina fronte
Demonas aduectos angusto suscipit antro:
Atq; sub exesa scabzi testudine saxi
Consedere solo. Tunc sic est iuppiter orsus:
Flumina que toto terre regnastis in orbẽ
Non satis est nostro quod nos galileus honore
Exiit in tantas ausus porumpere fraudes
Non satis est. pueris etiam contemnimur. omnes
Nos impune preuunt: in nos conuicia iactant

Laupones: inimicq; leues: scurrq; loquaces.
Falsidicosq; vocant. Ergo hec indigna feremus:
Plectociens lesi semel vlciscemur: inertes
Sic sumus vt viuos nos non intelligat hostis:
Nos perisse putant: deffunctaq; numina vita
Vulgus ait Tempus veniet cum turbine tanto
Christigenas a sieregnis lib' yeq; fugatos
Inuoluam. properate dies. velociter anni
Currite. Ferte cito Bachometia tempora cursu
Interea mentes alijs solabimur egras
Supplicijs. Una nostras in virgine vires
Experiamur erit nostri reuerentia forsan
Maior ab exemplo tali. Latharina superbo
Nostra supercilio damnat simulachra: deosq;
Impia subsannat. vultuq; elata superbo
Non venerim non Junonem non Pallada non me
Tanta est impietas minimo dignatur honore.
Iuppiter hec. magno socij fremuere tumultu.
Exliunt ire: furiarum incendia surgunt.
Et furor ignitis oculis et fronte minaci
Excandescit: vti rapidis cum ferrea flammis
Lamina cyclopum excoquitur flagrante camino.
Iuppiter vt vidit grauibus commota querelis
Flumina sic iterum sumptis sermonibus inquit.
O Soboles iucunda mihi plutonia comitant:
Persephone quando miseri te cura parentis
Solicitat cita tartareas descende sub vmbra.
Plutonemq; roges vnam mihi mittat herinmem:
Tisiphonem: aut Alecto: diramue Deggram
Ipete nata virum: grauibusq; obnitere verbis.
Scis quibus ille modis possit quouie ordine flecti

5
Sic pater hæc responsa dedit proserpina patri.
O pater. heu frustra furias in tale vocamus
Obsequium. poscit furias sibi Tartarus omnes.
Nec satis officio faciunt. vix prima Heronem
Uix Decium fratremq; Titi execrabile sancta
Deradice genus colubris et verbereduro
Corripit. indomitę pignant cum manibus ymbre.
Uociferant altum lateq; incendia iactant
Tantus in igne dolor. tanta impatientia flammę
Planq; ea gentiles animas in tartara iactans
Non sinit alterna requie mitescere penam.
Et modo romanis thalamos stratumq; duobus
Regibus imperij qui deposueret labores
In medijs Locyti vndis componit. et altum
Figit humi puteos: quantum marpesia cautes
Ingenti vix mole nouem descenderet annis.
Altera iudeos recutiteq; improba gentis
Semina. que postq; letali vulnere Christum
Abstulit antiqua nequicę lege superbit.
Lurat. et ardentem mergit phlegetontis in vndas.
Sępius Herodes geminos natumq; patremq;
Egit: insertat candens in guttura ferrum.
Tercia Christi genas odijs infensa cruentis
In vada preruptę celso de vertice rupis
Pręcipites acherontis agit. versosq; per amnem
Luctificum trahit hammato per saxa tridente.
Et iacit in flammis. que deficientia nunq;
Sulfura depascunt. fumoq; inuoluit et igne
Sed quid opus pater hic furijs: ego iussa capeflam.
Fare. patris non est fas dissimulare dolorem
Uade ait ardentem quando Darentius aras

Confulit imperij cupidus sub nocte filenti
Hæc responsa dato. Nilum pete: sacra deo: um
Restitue: z tanta tibi pro pietate coronam
Accipe: z insignem fulgenti murice clauum.
Sic ait: z nate pater inclinatus ad ora
Pamulæusq; caput extra dedit oscula fronti.
Persephone mandata facit: coruiq; figuram
Induit. z trannans auras pernicious aliis
Pæterit hammonis templum admirabile quondam
Dum Iouis imperium maiestatemq; colebant
Lærigene a libycis quod nomina traxit harenis.
Jamq; tenet syrtis. facit hic breuis vnda vadofum
Æquor. z est ratibus magnis imperuia Læthyis.
Transuolat in arimen æterno ardore coruscant:
Quæ premit ingentem saxosa mole Ziphæum.
Jam tenet italiæ littus: lauinia q; arua.
Intrat ad vrbanos strepitus: celsaq; resedit
Tarpei super arce iouis. populumq; patresq;
Et tria despiciens fora post delubra tonantis
Solis ad exortum Romæ decora alta superbe
D caput o florens terreni gloria mundi
Dixit vt excelso tetigisti vertice cælum
Indigetes oblita tuos geniosq; laresq;
Atq; Iouem z natos demens ad inania Christi
Tam cito degeneras documenta fidemq; nefandas.
Sic ait: z Petrum quater execrata columnam
Traiani quæ iuncta foro supereminet vrbis
Inuolat. z coruus iam desinit esse: breuemq;
Se trahit in nebulam: z Vapentia tecta subintrat.
Hæc erat: z phæbe gelidis argentea bigis
Lollis a cucurini summo de vertice tollens

6

Comua lustrabat radijs patientibus urbem.
Impius ad magicas redijt Darentius artes:
Lombustiq; affert cineres infantis ad aram
Consulit exta. vocat manes: z namina lethæ.
Facta vias faciles z idonea tempora fratri
Persephone commenta sagax insibilat aura
Pertenui. fibrasq; mouens sclicia signa
Fingit: z inuoluit regis caput igne corusco.
Subidens: alacri saliuunt p̄cordia plausu
P̄ncipis. z totam trahit inter gaudia noctem.
Jam parat ire viam pelago. iam concepit onuent
Trinacriam. creteq; domos. epyrumq; Rhodumq;
Qua zephyris impulsus cat. qua classe latina
Electus alexandri monstratam anna uiget urbem.
Egregios prima comites de pube quirinum
Deligit. z fulget tirijs aurata iuuentus
Uesibus. cois rutilant segmenta lapillis.
Et vagina sinu gladios hiacynthina pulchro
Claudit: z argentum capulis effulget eburnis.
Septima consurgens roseis auroza capillis
Oceani pulchrum caput extollebat ab yndis.
Lum iam compositis ratibus ventoq; secundo
Littore ab ausonio soluens pelusia tendit
Hostia: z illustres pompeii funere campos.
Persephone volat ante: fretum spumantibus yndis
Liberat: z placido facilem facit equore cursum.
Non scythicus boreas illis non aphyricus Ausser
Flon oriens Eurus potuit spirare diebus.
Ulix sua sub leni crispabat tergoza pontus
Applaudens zephyro. z sceleri se accommodat equor.
Optimus interea mentis deus auctor honeste

Atq; pudicię custos ne regia virgo
Circumuenta dolis subito labatur ab alto
Præmonet. et celeri tradidit mandata ministro
Ille per immensos cęli glacialis ab ortu
Labitur anfractus. penetratq; per aurea tauri.
Cornua pleiadum flammis restringit. 7 ipsos
Præterit Errones septem. triuicq; sub orbe
Accipit epiles raris ex ignibus artus.
Regia progenies cultu redimita pudico
Inter socraticos 7 quos academia quondam
Stoasq; cęcropij libris de fontibus hausit
Clausa lateť modico pictę testudinis antro.
Atq; voluſinibus legum stipata duarum
Abstrusos animo sensus voluebat. 7 acris.
Ingenij vegetas acies figebat in omne
Quod tenebris enigma lateť. mýſteria miris
Inuelata modis visu penetrabat acuto
Quicquid ad ornatum fidei exemplaria sanctę
Gręca ferunt animo vigili condebat. et omnem
Assidui frugem studij quasi fertilis agri
Primitias quasi collectum de foribus aurum
Et quasi fulgentes gangis de puluere gemmas
Rasaq; panthei duro de cortice thura
Roboris. 7 pinguem torito de caudice myrrham
Ad Chusti delubra ferens Lape summe decorum
Dunera dicebat. primę cape dona iuuentę
Quę tibi per steriles apis hec tua colligit agros
Primus Abel pingui coluit tua numina sacro.
Welchſedech panum calathos 7 cymbia bacchi
Obtulit. Habraamus dulcem sua gaudia natum
Ænos ſyncę tibi virginitatis honores

Collectosq; pia de seculitate legendi
 Offerimus flores: nostra hec tibi munera sunt
 Regia du tales voluit sub pectore curas
 Et fugiens animo terras: celestia virgo
 Cogitat ecce non lucis micat igneus ardor
 Atq; repercusso paries splendore coruscant
 Aurate micuere trabes: micuere columnae
 Et subitis visum flammis ardere lacunar
 Nuncius emisso nitidis e nubibus ore
 Regia progenies dixit. quia concipis alto
 Lorded eum concessa tibi consortia diuina
 Pone metum: secura meas intellige voces
 Ille ego qui marie sanctas orator ad aures
 Ante fui: tibi de summo modo mittoz olympo.
 Nam tibi post illam primi debentur honores
 Inter virgineas acies albentia castra.
 Scis veteres odio lucis studioq; maligne
 Ventis et imperij vaneq; libidine laudis
 Dissentire deos christo: z molimine magno
 In mores certare bonos: nec posse nitorem
 Ferre pudicie Lymenes corruptor apollo
 Pressit aristei matrem. nymphamq; Dionem
 Jupiter europam. Danaen. Alopida. Ledam
 Atq; Lyaonidem. Baiam. Bacchiq; parentem.
 Falcifer oceani natam. Minorida Bacchus.
 Persephonem Pluto rapuit. simoentis ad amnem
 Longreditur Venus Anchise. thetidosq; cubile
 Pelleus incestat. rector neptunus aquarum
 Phorcida. Dedalidem fraudis furumq; magister
 Mercurius. Venerem Dauors. z Pallada frater
 Polluit: Endimyon vultu. Pan veller elumam

Janius Lererem. Nulla est sine labe deorum.
Progenies. nisi forte suum que plangit Osirim
Inachis arguto pellex iunonia sistro
Et tibi virginitas istis odiosa parauit
Insidias. in te longinqua a Thibridis vrbē
Et coniurata descendunt praelia Memphis.
Nulla sub indigno virtus est principe tuta.
Nulla sub incesto castis est gloria rege.
Nam vicij's probitas semper contraria pacem
Nescit. et hostiles dextra leuaq; cateruas
Sustinet. illa totq; parat se semper ad ictus.
In virtute labor. sed in ipso certa labore
Dona: fit ex operis merces. eterna resurgit
De sudore quies: et de mgrore voluptas.
Non habet ex omni numero plebisq; patrumq;
Victricem nisi qui potuit certare coronas.
Et multis certare datum: sed vincere paucis:
Atq; coronari et celebres vectare triumphos.
Quare age surgentes audaci naue procellas
Rumpe. per aduersos aperi tua carbasa fluctus.
Nec flantes horresce notos nec murmura ponti
Trato te crede mari: prozamq; patentes
Ad celi conuerte vias. reget ipse per vndas
Lemonemq; velumq; deus: puppemq; tenebit:
Nec finet in scopulos fragilem tranare carinam.
Semper olympiaca terram speculatur ab arce.
Et quoscunq; operi vidit se accingere sancto
Humine præsenti deus adiuuat. odit inertes.
Pugnam inuade: deo nihil aspirante timendum
Huncius hec. humili facūdia virginis ore
Sic responsa dedit. Vobis ego numina grates

8

Non si vel totidem linguis quot dicitur Argus
Luminibus vidisse loquar: persolvere possim
Omnia vos homini vitamq; alimenta q; vite
Vos datis: et celi vos inspiratis amorem.
Blandicijsq; rudes ad contemplanda leuatis
Astra animos: et opes vestras monstratis in ipsis
Ignibus et celi ornatu mundi q; decore
Perpetuo: nostrę ne forte libidine mentes
Selutea immergant nequeantq; attollere frontem
Ad celeste bonum: nostrę vos cura salunis
Solicitat: nec nostra diu durare potestis
Damna pati: venia m q; datis peccantibus vltro
De prope lactentem charisq; parentibus orbam
Ante puellaris q; vos agnosceret etas
Cum neq; fabar adhuc vos suscepistis: alendam.
Propterea nunq; diuis ego thura piandis
Vlla dedi: nunq; fumantia vidimus extra.
Sola dei mihi cura satis: mea tempore ab illo
Virginitas addicta deo: votisq; vocata
Palma triumphalis pugne: qua sanguine fuso
Testificata thronum christi super astra venirem:
Discerereq; choris superum: sedemq; beatam
Aetherea sortita do mo regna illa viderem
Aeternis congesta bonis: visusq; tuerer
Perspicuo quod certa fides sed nubila monstrat:
Est amor iste furor: quo tempore saucia longo
Flectar et ambrosiam sitio: tantusq; medullis
Ardor inest: tantus celi calor ossibus hęsit
Ut mors nulla queat mihi formidanda videri
Sed iucunda magis. Cur non que pertulit Agnes
Ipsa feram: cur non Agathę imitabile fatum:

Lucia cuius erat: neq; mens neq; fortior etas
Uicit: z istarum felix trinacria palmas
Uidit. Anastasię tellus romana triumphis
Baudet. ad istarum laudes z premia curro
Tu modo qui cęlo frueris diuine minister
Hęc offer mea vota deo. si fauerit omne
Dulce mihi certamen erit pugnamq; diemq;
Arbitrio legat ipse suo. sic fata nitentes
Verti humi assurgens oculos. Senuncius albam
Colligit in nubem. sparsisq; per atria succis
Ambrosię dulci repetiuit sidera cantu.
Jam vada Carpathię sulcans Varentius vnde
Littus Alexandri z phariam procul aspicit arcem
Atq; ait o magni salue pars tertia mundi
Aphrica. romanam fausto precor omine classem
Aspice. z auspicijs diuum mea vota tuorum
Prospera sint. saluete dei saluete penates
Indigenę: quos religio longęua parentum
Excoluit. sacros venio laturus honores.
Sancta sequor mandata Iouis. ritusq; reporto
Diuinos ad templa deum. dum talia fatur
Pręuolat ad portum remis ventoq; secundo
Lymba leuis: volucrem cursu que vinceret eurum.
Summaq; vir recto fugiens mouet equora lapsu.
Fama per egyptum pretentaq; littoza ponto
Punciat aduenisse rates ex vrbelatina.
Aduectumq; freto romani regis alumnum.
Luncta magistratus lucem posuere per illam
Publica. pellei priuata negocia ciues.
Festa dies agitur. nitidis vrbana iuuentus
Vestibus. z multo testantur gaudia cultu.

Turba coit: pictis oneratur puppibus equos,
Durice vela rubent: radiant a plustria cocco.
Ducitur dato gradiens Parentius ore
Splendidus et gemmis et multo lucidus auro.
Ausonij libyque simul glomerantur vtrinq;
Sistra sonant. altis lucent in turribus ignes
Venia fronde virent: et odoro gramine portę.
Altera lux ortum Casij de vertice summo
Extulerat solem. cum rex iam squallida multo
Templa situ iubet ornari: veteresq; per aras
Purpureos spargi flores: et rite parari
Danda Ecatumbęo que sunt animalia sacro.
Thyristigene soliti crudis pęda esse tyrannis
Contremuere metu: et multi petiere Syenem
Thębosq; lares: et Lyrenaica regna
Æthiopumq; domos et littora gentis Erembe.
Sicut vbi mites aquilam videre columbe
Flare per aereos tractus. nec pingua rura
Nec placide retinent epule timor omnia vincit.
Pars latet vmbroso saltu: pars alta volatu
Tecta petit: pars montanis caua saxa latebris:
Et pennis percussa sonat pernicious aura.
Tunc est cępta coli regio deserta. solumq;
Solibus exustum assiduis. et rurę venenis
Incluta: et arentes terre siccitatis harenę.
Soliuagus vastam petijt tum paulus cremum
Hispidus et fuluę tectus velamine palme.
Luius ad ignotas veniens Antonius ades
Incidit in satyros. mox flebile corpus amici
Londidit. et siccis vitam traduxit in aruis
Inter harenicolas colubros et squa leonum

Semina graninibus vascens et fluminis vrida.
Templa coronantur fertis: et funibus actis
Barbara suspendunt aulea sub apside curua.
Pinguia mittuntur docti per rura ministri
Ducē vicina bibunt piscosi flumina Nilī
Atq; papyriferē dulcem Tritonidis vridam
Et qua se viridi Mareotis harundine cingit.
Adducant delecta boum qui corpora centum.
Interea cultros paterasq; et thura sacerdos
Expedit et sacras longo locat ordine vestes.
Ante ea neglectus meliori pascitur Apis
Gramine. et extento iacet ad pręsepia ventre.
Jamq; dies solemnis adest. mugitibus aure
Per foras perq; vias vrbis per compita clamant.
Aera crepant: clangore tubę complentur acuto.
Consequitur vulgi strepitus turbeq; frequentis
Burmur. et inflato resonat caua tibia buxo.
Clarus ad illustres graditur Darentius aras
Et circum pellea micat romanaq; pubes
Angelicas alto voces sub corde volutans
Lottis: adesse videt speratq; tempora pugne.
Et quanq; immota maneat sententia mente
Atq; adamantēis vinctis frenata libido
Inuita ratione scelus non audeat vllum
Ora tamen meditans duri furibunda tyranni
Atq; graues penas horret: ceu saxea moles
Pulsa fredo et circum salientibus equozis vridis
Uapulat atq; tremit. sed non vestigia mutat.
Dumq; animus tanto curarum impellitur estu
Non proculcece ducē vultu incessuq; verendo
Femineę species adsunt. quarum vna Lybeli

60

Per similes turrita caput stellataq; frontem
Igneus ore color possit qui pana referte.
Per fora peruolitant nebule: gyroq; volucres
Aereo ludunt et versicoloribus alis
Aequora venter habet pictasq; per equora puppes.
Squamiferiq; greges flexis per cerula caudis
Arrectisq; natant piuinis. ludoq; fugaci
Per scopulos et saxa volant viridemq; per algam.
Inferius campi herbosi: curuataq; ripis
Flumina et excelsi nemorosa cacumina montis
Vertice inequali: pecudes: humanaq; tecta.
Atq; per incultos saltus atq; inuia rura.
Auriti leporos et flexis cornibus errant
Dorcades. et timidi dammeramosaq; cerui
Cornua tollentes vacuis spaciuntur in agris.
Hec rerum natura parens: que virginis ora
Dulcibus amplectens vlnis. Quid mergeris inquit.
Filia tot curis et sollicitudine tanta!
Contemplare meum decus et mea maxima regna:
Sancta q; de nostris opibus velut ante solebas
Expulsis animo curis solatia carpe.
Terra: fretum: nubes: flammę: versatile eglum
Cuncta meis subsunt regnis. ego cuncta gubernor:
Elige de tantis. aliquid quod mulceat egram.
Quid tuus hic mgroz sibi vult: quid dulcia miris
Pallent ora modis et quo tua forma recessit:
Pone deum curas. diui sua sidera seruent:
Ambrosia viuant: et delectentur olympo:
Terra subest homini: terrena negocia tracta.
Nec fines frustra humanos excedere tenta.
Tu ne potes volucrum per iter transmare: sub vnois

Degere: et obscuris inter delphines in antris.
Sirenes ubi sunt et inertia corpora phocæ
Ut tibi per spellæ maris per lustra ferarum
Sic quoque per cælos inter consortia diuinum
Legibus æternis vita hospitiumque negatur.
Nec fas est homini cælum sperare. deorum
Regna cupis: sedemque tibi promittis olympi
Cum neque brutorum latebris assuescere possis:
Omnia limitibus certis ego sola diremi.
Quos transire nefas. ea vota superflua pone.
Sit tibi cura decor. tua sit tibi cura venustas
Ingenio condita meo dum fingere tento
Calliopes oculos. et virginis ora Medusæ
Ut crede licijs. et ne contemne iuuentam.
Nec te finge deam. sed te mortalibus equa.
Sic natura parens tristem solata puellam.
Altera que tales paulum contata loquelas
Hauerat et vasto gressum suspenderat astu
Affuit: Aurati crines. frons lactea. fulgent
Lucifero similes oculi. rubicunda colorat
Lactentes auro genas: per eburnea colla
Lætares emissa fluit. toga cætera vestit
Aurea que tracto verrebat symmate campum.
Cælestis nitet ore decor. sparguntur odores
Ambrosij. credique nequit mortalis in illa
Spiritus: aut numen vel non sine numine imago.
Tectus in aurate chlamydi descensus ab astris
Proles olympiæque stygios ingressus ad amnes.
Ignea linguarum species: qua spiritus ingens
Intonuit super ora virum. montisque relicto
Vertice sideram christus remeabat in arcem

Victor. et enulſe ceco plutonis ab antro
Patrum anime niueis indute nubibus ibant
Aera per liquidum. terram predatus ⁊ Orichum
Rex superum tali repetebat regna triumpho
Gratia nomen habet. cuius prestantia forme
Naturę ex templo viſa obſcurare decorem
Non aliter q̄s ſol ma iori ſidera luce
Umbrat. ⁊ exorienz alios exterminat ignes.
Hec igitur ſicorſa loqui. Quid virginis altum
Deiſcis in terras animimi natura ſuperbo
Lege ſupercilio: rerum te inſana parentem
Dicis. ⁊ ignoras a quo tua venit origo.
Nec noſti genus ipſa tuum. tua ſigna ſequuta
Hicomachi proles ſtellis erymanthidos viſe
Nauigat ammiſſis. ⁊ naufraga ſepius arctas
Flante proceloſo borea ſymplegadas intrat.
Namq; aliud viſe genus immortalis olympo
Noluit eſſe homini. ſed nec te credidit ortam
Nec me vidit in opſ lucis: mutabile corpus
Contemplata deum ſicco pertranſiit ore.
Auspicijs hanc uſq; tuis peruenit ad oram
Hic ſua ſopito detrapit carbasa vento.
Dic vbi ſi noſti comites: p̄uinq; aq; chriſti
Caſtra. triumphaleſq; viri. qui ſanguine claraſ
Emiſere animas. ⁊ qui vicere tyrannos.
Subicere deo populos. tibi ſola reliqui
Corpora ⁊ immundos cineres ⁊ tabida membra.
Ipſa coronatas cęleſti lumine mentes
In ſublime tuli. Quare iam deſine nugis
Talibus illuſtres animos inuoluere cęca
Habe tuę noctis. verſis ita fata reſceſſit

Passibus: at plutei lato natura sub orbe
Virginis in thalamo fertur liquisse pauorem.
Luius vt agnouit fraudes absconditamorem
Bratia discedens eius qui frangeret omne
Virus. 7 auxilio ceptis ingentibus esset.
Protulit ora pauor gelidq; sub imagine mortis
Pallidus: 7 curuo contractus pectora dorso:
Lecus. 7 elinguis. trepidus. vix ossibus hrens.
Dentibus exortis trunca deformia nare
Dra gerens: 7 crude labans: 7 frigore torpens.
Luius vt horrificam effigiem stygiumq; colorem
Et testudineos virgo perterrita gressus
Vidit ab aspectu monstri conuersa recondit
Lumina: 7 ad moto textit velamine frontem.
Tum validis ardens animis alacriq; iuuenta
Strenuus 7 grato pretendens ore pudorem
Virgineum pictasq; ferens in pectore flammis
In medium prorupit amor: cornumq; repertam
Lorripit: 7 monstri repetito verberet erga
Pulsat: 7 iniectis agit extra limina plantis
Vociferans: 7 fuste petens caput ora manusq;
Non secus ac fertur si vera est fabula quorundam
Infernum domuisse canem Tirinthus heros.
Lalcitrat 7 manibus tensis auertere cornum
Pititur 7 faciem monstrum defendere ab ictu.
Acrius instat amor: tetraq; in puluere versum
Epeccrat indignans: limoq; infigit aquoso:
Dembraq; cognosco sepelit moribunda sepulchro.

¶ Secunde Parthenices liber. ij.

- 1 Aetior 7 pulsa victrix formidie virgo
Ocyus ad templū famulis paratire vocatis

Nec mora festinant omnes et secula nutrix
 Jam longæua ligat crines et virginis ora
 Pallida nocturnæ fumoq; afflata lucernæ
 Materna pietate lauat: celereq; ministræ
 Sepositas vestes adhibent: tyriumq; ruborem
 Induit: argento limbus circumdatur albo:
 Et caput aurato nitidum vestitur amictu.
 Jam delubra subit: lucent ardoribus arg.
 Bugitu: caua tecta sonant: strepit vndiq; murmur
 Plebis et astantum. Solio Materius alto
 Bestit: et elato turbam circumspicit ore.
 Regia progenies medium progressa per agmen
 Vox oculos in se populi conuertit: euntem
 Mirantur cæduntq; via: pellex iuuentus
 Nomina romanis eius patriamq; domumq;
 Auribus admoti narrant tenuiq; susurro.
 Illa mouens gestu pectus faciemq; venusto
 Scandit: et intrepido premit alta sedilia gressu.
 Et vicina truce sic est affata tyra nnum.
 Et tibi Materius solitam præferre salutem
 Romonuit regalis apex: summusq; paternæ
 Maiestatis honor: pietas violata repugnat.
 Nam colis hæc simulachra deo peritura relicto
 Qui tibi solus opes tantas romanaq; patri
 Regna dedit: fecitq; maris terreq; potentem.
 Hec fuit iustus tanti tibi muneris auctor
 Juppiter eggiachus creteo passus in antro
 Mortalis quondam vitæ modo lumine functus:
 Sed neq; post petri vocem documentaq; pauli
 Roma deum nescire potest: sciuerit philippi
 Et pater et natus: quos funere sustulit atro

Alia hominum suprema lues grauiore ruina.
Raptus ad interitum Decius. millesimus vrbis
Annus erat. Tum Roma suos solenniter ortus
Aegit. et accepto celebrauit festa tonanti.
Tunc fuit imperij Christo sacrata potestas
Et tandem sub iura dei translata: piamq;
Tum primum sortita fidem. tunc pulsa deorum
Vana superstitio romani a limine regis.
Non satis est quod mille Joui seruiuerit annos
Et phlegethontis sese subiecerit vmbis
Bens longo romana iugo. tuleritq; superbum
Imperium stygię gentis noctisq; profunde
Fubila. Nunc iterum iuuat ad damnata reuerti
Sacra deum. parere putant pstantius Dicho
Quam superis. diuina pudet mandata vereri.
Delectant inferna magis. nunc tartara gaudent.
Nunc furie exultant. posita nunc Cerberus ira
Motibus alludit caude. nunc pectore toto
Dulcia ceruleus carpit solatia Pluto.
At superum corda egra gemunt. humanaq; damna
Pallida mutato deplorant numina vultu.
Conqueritur mater natum sparsisse cruorem
Innocuum frustra. passum tot vulnera frustra.
Desine Varenti superos offendere tanta
Impietate. Scelus Rexo romane quod audes
Supplicij dignum eternis. Ifionis orbem.
Tantaleamq; sitim. Ticiq; tormenta. labores
Sisyphios. ipsi quidem hec noua sacra litantur
Jam tibi decernunt stygię tua numina manes.
Finge tamen non esse scelus dementia saltem
Bistonio ridenda seni. Cur cęde cruentas

Lurantis delubra bouum mugitibus impleo!
 Tu ne deum tali credis placare tumultu!
 Tu ne Jouem fortasse putas reuocare sepulchro
 Lantibus his: Quæ te cepit recordia nate
 Cæsaris vt fieri credas boue numina cæso
 Vitia: te miserum falsis oracula ludunt
 Larminibus. non hac emittur romana potestas
 Religione pium Christi clementia regem
 Hec ad sceptrâ vocat. mundas qui sancta per aras
 Dona ferat. qui reliquias iouis atq; deorum
 Conterat: et pulsus noua fuscitet orgia bobus.
 Quid templi molem hanc magnam miraris et arcus
 At tellure procul tanto se attollere flexu!
 Hæc hominum fecere manus. magis aspice mundum.
 Hoc opus immortale dei. Tua numina gaudent
 Bobus. at immensi verus dominator olympi.
 Iusticia pietate fide. quas iuppiter odit
 Dona deum magis ista iuuant. sine cæde litandum est.
 Sic ait. ille magis vultum quam verba loquentis
 Admiratus agi iu bet ad regalia tecta
 Seruariq; locis intra penetralia clausis.
 Vente scelus duplex agitans temerare pudorem
 Et violare fidem. pacis iam fœdere fracto
 Belli feruor adest: dant pugne classica signum.
 Persephone regem stimulis irritat. et acres
 Lum venere accendit circum precordia flammâs.
 Vritur impatiens cæci Varentius ignis
 Mens fugit a sacris. et amata ab imagine raptus
 Figit humi frontem et curis immergitur altis
 Absentemq; animo videt alloquiturq; puellam.

C i

Et furit: vt quotiens letali faucia telo
Lerua per idos querit medicamina saltus
Dictamq; comam viridem: que vulnere ferrum
Dansa fuget: diramq; auertat corpore pestem.
Lincta satellitibus tali nil territa casu
Ducitur: et domine sequitur vestigia nutrix
Perq; vias vrbis perq; omnia compita clamans.
Reddite: quo nitent dominam crudelibus armis
Protrahitis: nutrix ego sum. cunabula prima
Ipsa gubernavi. nostris adoleuit in vlnis.
Ubera prima dedi. dulcem mihi reddite natam:
Quam mihi vix bimam mater iam proxima morti
Tradidit: et lachrymans erit hęc tibi filia dixit.
Reddite nutrici dominam. vel pignora matri
Verte tuos in me vultus o nata. tuamq;
Altricem conuersa vide. mihi esse solebat
Desine dulce tibi. nostros oblita laboris
Non audis lamenta parum nec lumina flectis
Lumina quę tantum Lostus que mater amabat:
Lumina sancta domus solatia magna relicte.
Tu ne putas sine te caput hoc et anilia membra
Possedia superesse: simul moriamur vt vna
Uiximus. et tumulo pariter condamur eodem.
Flebat vt inuadi cernens a vulture nidos
Lactentes imbellis olor. p̄dator ad uncis
Unguibus et duro discerpit viscera rostro.
Flet pater: et viridi queritur proiectus in vlna
Iamq; propinquabant tectis: cum regia virgo
Lumine clementer verso charissima nutrix
Dixit abi. solare domum: sociasq; saluta.

14
Non ego sum limen posthac visura paternum.
Euoco: ad superos. vos et terrena valete
Hospitia. obsequijs inopum dodrante relicto
Partibus equatis mihi vos succedere mardo.
Sic abiens fatur luctu domus omnis acerbo
Soluatur. et mesto pallet vicinia corde.
Luget inethausto lachrymarum flumine nutrix
Anxia: et immotis manet ipso in limine plantis:
Crudelemq; vocat regem et crudelia tecta.
Diripiunt aula nurus: tristescq; ministri
Ferre conuoluunt bifores ad limina valuas
Desert: signa atra domus. suspiria totis
Aedibus alta sonant: eger tenet omnia meos
Interea sancto metuens Latharina pudori
Atq; sciens quali regum impetuosa libido
Ferueat affectu tali prece numina pulsat.
Sancte pater sancti genitor castissime nati
Lernis vt ab rupto lupus insidiatur ouili
Hanc extorsit ouem cecoq; incluserit antro.
Iamq; aderit: iamq; inuadet ioue plenus: et omne
Attentare nefas adiget venus atq; cupido.
Nil superest opis humane: via clausa saluti
Undiq; terrene: tua sola potentia nullis
Clauditur obijcibus. nostro succurre dolori.
Atq; pudicicie vento rege vela secundo.
Audiit orantem celi regina puellam:
Et se qualis erat primi post tempora partus
Obtulit: infantem niucis complexa lacertis
Tecta sinum bisso gradiens in vestibus albis
Et croceum capiti serum de veteretegmen

Quod viridi premitur strophio. cum virgine fatur
Plena venustatis procera inuencula virgo
Stant vtrinque leues anime. quas Iride vestit
Multicolor nubes. pingitque simillima nostris
Oribus ora. pares decor imbuunt aureus alas.
Et sic orsa loqui. tua me suspiria virgo
Deducere polo. ne sollicitere. pudoris
Sum tutela tui. Sed quo secura quiescas
Tolle manum. sibi perpetuo te copulat infans
Lonnubio christus. nurus es mea. pone timorem
Sic ait. et fuluo digitum puer induit a uro
Quod moriens seruabat adhuc. quod clausa sepulchro
Immortale tenet diuini pignus amoris.
Hic neque Sinosiacę sequimur figmenta coronę:
Ulla nec in nostro tegimus mendacia versu
Vera sed amplectens rei miracula geste
Historiamque canens fidei monumenta reuoluo.
Etiam turba deum sacris dimissa peractis
Cum celer ausonia pelago delatus ab urbe
Fluncius enarrat regi diademate patrem
Deposito regni sceptrum cessisse Salero:
Lucanosque lares tacitique silentia ruris
Et nemorum suaves umbras: ubi mobilis aura
Temperat ardentem placidis afflatibus estum
Preposuisse graui imperio: et splendoribus urbis.
Aruaque et alcinoi tutam legisse quietem.
Atque per irriguos fontes et florida prata
Murice neglecto tristem oblectare senectam.
Leticiam subitis dolor occupat. ora tyranni
Plumbeus inuoluit color. et patuere latentia

Ingentes animi fluctus senuq; dolores
 Dis curis extracta Venus: furoz auctus et ira
 Scribibile tumet. nutritq; in pectore virus
 Persimilis pullo qui dum in consueta recusat
 Frena pati: rodit morsu indignante lupatum.
 Post epulas largo paulum exhilaratus hiaccho
 Captiuam iubet adduci: spectacula mensis
 Rex petulans lasciuia volens prebere secundis.
 Illa solo fixis oculis vestigia lento
 Larva mouens gressu prono regi annuit ore.
 Luius vt effigiem claram videre decusq;
 Indolis egregie tenuere silentia cuncti.
 Et triuiam vidisse putant aut ora mineruę
 Ad quam rex folio paucis ita fatur ab alto.
 Vane deum nostras tenuerunt orgia mentes:
 Nec potuere tuis adhiberi vocibus aures.
 Dic age nunc quando positis conuiuia curis
 Leta voluptates animozum et gaudia poscunt.
 Hec de genus patriamq; tuam nomenq; paternum
 Illa manum crucis instar agens sic incipit ore.
 Non ego iactandi studio primordia gentis
 Clara mee referam titulosq; et nomina: quando
 Rex romane iubes: genus est illustre meozum:
 Maiores etenim sceptrum gessere: mea q;
 Sunt reges in stirpe decem: Lagus omnibus auctor
 Primus alexandri miles qui condidit urbem
 Et que regna vides. et Alexandria vocauit
 Venia: post celebres pugnas asiq; labores
 Huc venit cum rege Lagus: ptolomeus ab illo
 Nascitur a vili proles generosa parente

Sicut ab exigua descendit origine flumen
Darius hic egypti lybies arabumq; potitus
Imperio quondam mansitq; in stirpe nepotum
Ducentos quadraginta super nisi fallimur annos
Est vbi romanam superis extollere gentem
Et libycas visum bellis ardentibus vrbes
Uertere mutati reges. Tum regia proles
Interijt. tunc arua meus vicina tenebat
Aethiopum campis atauus prefectus Erembis
Dux animis armisq; potens. regioq; propinquus.
Sanguine supremi vigilans custodia regni.
Qui postquam sero audiuit sublata suorum
Sceptra dolens longe aethiopum secessit ad vrbes:
Et per sepe pater regine Candacis. illo
Contriuit ductore vagos garamantas et acres
Dassilum populos: arabumq; per equora classem
Duxit: et Indorum spolijs remeauit honestus.
Quartus ab hoc Costus genitor mihi doctus et ipse
Militiam: verum patrie telluris amore
Ductus ad antiquos redijt cum prole penates:
Argentiq; tulit secum graue pondus et auri.
Tandem huc aduectus tectum mercatur et agros.
Atq; clientelis clarus fama q; parentum
Primus in vrbe fuit. romanaq; castra sequutus
Semper in ausonijs senuit fortissimus armis.
Hinc genus ipse traho patri nata vnica Costo
Et generis tanti soboles ego sola super sum:
Vlta dies alios logenaq; sustulit etas.
Hac est orta patrum soboles hac desinet vrbe.
Sic genus et patriam nostri nomenq; paternum.

16

At postquam vita functi cecidere parentes
 Ne lasciuia meam macularet inertia mentem
 Ad studium duplex curas et pectora verti
 Fonte salutare christi suscepimus undas:
 Et mea lustrati deus abluit ora lauacro.
 Ipse vir ipse pater castum sacrauimus illi
 Corpus: et elabens annis velocibus equum:
 Nec mihi prima salus teneris me Costus ab annis
 Tradidit eloquijs studijs. et misit ad vrbes
 Lecropias. vidi thebas dirceaq; rura
 Attica regna solum pelopis lacedaemona claram
 Legibus: et quondam bellis ac Marte potentem
 Atq; Therapneos saltus heleneq; penates
 Vniuersaq; domos: praeruptaq; sacra corinthi.
 Et Rhodon illustrem phycos statuaq; superbam
 Warmorea: et lyndi sacris atq; Herculis ara.
 Vidimus et delphos dodoneasq; columbas
 Corinam tripodas phyci pythoniaq; arma.
 Cycladas et thraces troianaq; vidimus arua
 Atq; omnem lycii graia rate legimus oram
 Littoris: aulonijs mox praepceptoribus vsa
 Facta tue gentis didici: totumq; latinis
 Viribus et bellis attritum ingentibus orbem.
 Regna Britannorum Germanorumq; superbam
 Progeniem: scythicas alpes hircanaq; longe
 Littora: et Euphraten: nabatheaq; rura. Syenam
 Et libycas arces: et qua iuga porrigit Atlas
 Darimus inuasit romane gloria gentis.
 Cesareos proceres et quarti secula regni
 Atq; tot illatam crudeli vulnere mortem

C III

Principibus legimores et furta deorum.
Et tandem mihi esse dies mutabilis qui
Demonas esse deos et totum ambagibus orbem
Constat in errores ductum: nullamq; saluti
Esse viam nisi per christi documenta fidemq;
Sic arabum libri sic vult iudga vetustas
Sic quibus et vestri credunt cecinere sibyllę
Quo magis admiros vos qui terreq; marisq;
Regna gubernatis: quorum mutabile vulgus
Ducitur exemplo tam claro errore teneri.
Et tanta simulachra deum ambitione tueri:
Et statuas horum diuino extollere cultu
Quorum vita fuit scelerum sentina. Quod Jo
Nostra. quod ichneumon. et quod latrator Anubis
Accipiter felles Bos oxirhynchus et ibis
Flumen habet: taceo martem phębumq; iouemq;
Quorum tanta canunt vestri miracula vates.
Hi stygios ideo metuunt iurare per amnes
Quod stygijs merfi stagnis altaq; palude
Dant scelerum atroces iusto sub iudice penas.
Veridicum vero christum sine crimine cuius
Vita fuit nigro manes qui traxit ab orcho
Qui cęcas hominum mentes et lucis egena
Lumina restituit: siccisq; liquentia plantis
Elequora calcauit: fugitis. reuocare memento
Rex romane pedem iusti trans limina lapsum.
Talibus orantem verbis mirata sedentum
Lecta cohors ciues pharj proceresq; latini.
Inspectusq; magis secus dicentis et cras.
Illa etenim tersena fuit supremaq; brumma.

Rex tamen implicitus diuorum ambagibus egre
 Dicta tulit. mandat vindictis et carcere claudi.
 Affligitur cibo tenui. vix fluminis vincta
 Vir simplex concessa ceres. inclusa tenebris
 Orat. et in magna versatur luce per umbras.
 Scoula persephone mendacis imagine sumpta
 Pincernę Ichthyboli cui vox obscura procarqz
 Ingenium. tumidę fauces. surgentia labra.
 Diffusęqz aures. et nasi plurima moles.
 Signa viri ex cordis missaqz furentis habena.
 Pes breuis. et grandes proceri corporis artus.
 Angustumqz caput. frons multo obscura capillo
 Dixerat in magica regi comes vnicus arte.
 Fatur. et obscuris vocem de naribus haurit.
 Virginis vnus quid tanti pendimus ora
 Rex romane. rudes inter facunda videri
 Burrulitas indocta potest. nos prelia docti
 Dilitiamqz sumus. si dimicet ense vel hasta
 Nemo ex hoc numero tali fugiturus ab hoste est.
 Verum hoc non ferro bellum sed voce gerendum.
 Nemo est omnis homo. non omnes omnibus arte.
 Collige finitimis claros ex vrbibus omnes
 Rhetoras. et quibus est romane copia linguę.
 Audiathos mulier de relligione loquentes:
 Et pudeat carpsisse deos. explosa Dione
 Bene adum matris et nostro det thura Quirino.
 Si neget. impietas ferro plectetur et igne.
 Persephones omni placuit sententia mensę
 Et simul a toto cętu laudata sedentium
 Nam soliti ludos celebres inferre theatris

Talia romani curant spectacula ciues:
Dittitur ad Solymos: ad Idumeos: z Fremboas:
Ad claram Zenone Lyrnum: licet equora ventus
Tollat: z albentes veniant ad littora fluctus.
Regia contemnit lege s z frena libido.
Dittitur ad Schedie campos: Dendeliaqz arua:
Hermopolisqz lares: ad aquosam Haucratis oras
Necropolim. z claram Venelai classe canopum.
Qui vocet eloquio insignes fandi qz peritos.
Præmia victori statuit vasa aspera gemmis
Aurea: purpuream vestem lauriqz coronam.
Interea cupidus regni Darentius alto
Lorde volutabat Romam. cupit ire per yndas
Fauigio celeri: patriqz inuadere fines.
Sed piceqz nubes z hyems contraria nautis
Impediunt cursus. Aquilo bacchatur: z Lurus
Importunus agit pluuias: freta concita clamant
Nec spes vlla. vie superest nisi vere reuerso:
Nam qzqz hybernis nonnunqz tuta diebus
Æquoza sint dubio tamen inconstantia celo.
Propterea inflatum rabies abscondita pectus
Rodit. ab imperio exclusum dum se videt yndas
Execrat: z ventos z singula numina ponti:
Doridaqz z natas: cum matre palemona. Blaucum.
Prothea. z oceanum cum coniuge. vela ratesqz.
Loncitus in mitem parat eructare puellam
Conceptum virus: taritaqz incenditur ira.
Non secus ac circumpositis hastilibus ardet
Leruleus serpens: z aperta fauce venenum
Colligit. igni nomisqz oculis atqz auribus altis

18
Sibilat. ⁊ tetram diffundit in aera pestem.
Sic furit impatiens cesar. iuuat ignibus signes
Persephone. modo nycteridē modo nycticozorem
Fugit: ⁊ hoc acri premitur Parentius astro.
Perdus ⁊ pernox. animum quoq; somnia vexant.
Ardens eoi mons est titanis ad ortum
Dons asie libyq; seon s confinia iusta
Et quasi communis limes caput erigit altum
Assyrios arabesq; videns egyptiaq; arua
Vertice de summo. Lasium dixere. sepulchro
Romulidē magni ⁊ celebri iouis inclytus coe:
Huc oblectandē studio per littora mentis
Fertur equo cesar. triduoq; in rupibus altis
Delituit magicis exercens carmina signis:
Ichthybolusq; comes: tenuiq; abscondita nube
Persephone. ⁊ tacito profert mendacia risu.
Interea coniunt vultu verbisq; puellę
Lapta moras non fert: sed mox absente marito
Dopportuna videns data tempora nocte silenti
Lum duce Dorphyrzio qui prestantissimus armis
Lyrene prefectus erat: sed venerat illis
Dilite cum multo sacrum ad solenne diebus
Tendit ad horrentes obscuri carceris ymbas
Et tenui densam superat vix lumine noctem
Ignis: anus cornu clausum quem preuia gestat.
Hostia claudēbant aditum tria ferrea magnis
Uectibus. ⁊ squallere situ locus ante solebat
Terrifico: nigra fornix caligine tinctus.
Humidus. ⁊ nitrea paries lanugine candens.
Darmozaq; assiduuum perselachymantia rorem

Et iam cardinibus primo de limine versis
Impulit ignotus nares odor omnia vincens
Quæ reges vnguenta syri persequi solebant
Delicias inter gemmis includere et auro
Talia seu mallent prius seponere in usus
Seu dare naturam muliebri scrinia mundo.
Hoc primis illustre iubar clarescere visum
Quod duplices abigat noctisq; et carceris umbras
Attoniti pressere pedes. et lumine tecto
Auribus arectis pendunt: audire loquentes
Concentum q; lyre exilem vocesq; canentum
Pertenuis visû. Raptè dulcedine mentes
Per longas immota moras vestigia figunt.
Talia cælestes animi solatia castis
Indulgere solent: terræ contagia postq;
Dedidicere graui scelerum de turbine sanctam
Deducti ad mentis requiem atq; silentia claustra.
Prolata mor luce fores referantur: et ipsam
Compedibus vinctam duris gelidaq; grauatam
Vole catenarum et grauiâ inter saxa iacentem
Ieiunam tremulamq; gelu videre puellam.
Quod neq; myz midonum quisquâ dolopūne nec ipse
Phalaris aut duri miles busiridis ausit
Non diomedæus stabula inter seua minister
Hoc ferus infandi sceleris Parentius auctor:
Indignus qui viuât agit. Clementior ipso.
Crudeli regina viro charissima virgo
Dixit in has tenebras que te fortuna redegit:
Eur tali grumna tantoq; horrore sepulta es?
Quis tuus iste deus qui te tam tristia iussit

Uinda pati? Cur vis tenere miseranda iuuentē
 Perdere felices istis cruciatibus annos?
 Ad quam subridens oculis cum voce leuatis
 Virgo ait: infecte fulgenti murice vestes
 Ante cadis rapidos ignes patiuntur ahenis
 Quam celebres vsus habeant: regumq; ferantur
 In thalamos. prius accensis fornacibus aurum
 Soluitur in riuos et multo vapulat ictu
 Quam gremio suaues epulas et vina capaci
 Accipiat. multo subiguntur verberare farrā
 Ante fatigatis q̄ sint alimenta colonis.
 Dens humana sui sub inerti pondere pressa
 Carceris et terre latitans in mole caduca
 Non nisi perluctus et lamentabilis cui
 Supplicia eternos mundi sortitur honores.
 Non aliter fecis luteę contagia possunt
 Abradi. imbibitas sordes animoq; receptas
 Hæreferant artes. nec te regina voluptas
 Si veri tibi cura boni. si cura salutis
 Perpetue fallat. blanda sub imagine semper
 Ingredditur. nardi succos unguenta saporēs
 Mellifluos præfert vultuq; applaudit amico.
 Sed nihil est sine fraude. latent sub melle venena.
 Que postq̄ imprudens biberis fugit illa repente
 Leta dolis. manet infixum sub pectore virus.
 Dic vbi nunc ille. quarum vulgata theatris
 Crimina conculcant probitatem humanaq; corda
 Hortiferis abigunt studijs. Busiris. Elisa.
 Phyllis. et Denone. Sappho. Chryseis. et Helle.
 Tyndaris. et mater. Medeaq;. Pasiphaeq;

Atq; mee Cleopatra domus graue dedecus omnes
Ut ducere breues seclis in sordibus annos
Ad stygios venerelacus: terreq; sub vmbra
Forma voluptates z opes z gloria regni
Non valere sequi dominas. post funera nulla est
Disparitas animis. nisi quam dum vescimur aura
Disparitas morum inducit. si cernere fas sit
Aethereos regina lares z limina diuum:
Occidet omnis amor vite mortalis: z vltra
Nulla dies possit curis abducere vanis
Altius afflatam diuino numine mentem.
Nec nisi per multos voluit deus esse labores
Ad sua regna viam. nec sidera segnibus offert:
Sic nos ipse suo noster princepsq; paterq;
Admonet exemplo christus: qui brachia ferro
Transfigenda dedit: plantaq; z pectus apertum.
Ipse videns hominem antiquis erroribus actum
Immersumq; altis tenebris non posse reuerti
Ad caelestis iter patrie: z simulachra deosq;
Darmortcos colere z vili se credere ligno
Venit in hos artus: z aperto lumine noctem
Abstulit horrendam: atq; vagos collegit in vnum
Iusticie z fidei callem quo sancta nepotum
Posteritas adiuta domos intraret olympi.
Sed tuus hic cesar diuum responsa sequutus
In verum mouet arma deum: multosq; trucidat
Christigenas: qui mox vt deseruere caducum
Corpus in etherios ignes z sidera tendunt.
Ipse autem infelix omniq; miserimus quo
Se grauibus mergit pennis: z more gigantum

Pugnare et excelsos trahat in sua pectora montes
 Hunc delubra iouis nocturna qz consulit exta:
 Et sibi promittit sceptrum tarpeia qz regna
 Ambit: et ignavo sperat succedere patri.
 O fragiles cure o dominandi insana libido:
 Quot latijs nuribus lachrymas quot funera romę
 Quot cędes dabit illa dies: cum dignior ipso
 Dissus ab occasu princeps insignia christi
 Qui feret ommissis aquilis latissima solus
 Regna gubernabit. christo qz auctore potitus
 Imperio christi leges extollet ad astra.
 Vir tuus arma feror capiet: sed Marte sinistro
 Corruet: et tristes crebi rapietur ad ymbros.
 Quare age ne nostros luge regina dolores.
 Sed magis grummas et formidanda mariti
 Damnatui. prolisqz tue stragemqz tuorum.
 Namqz ego si paulum afflicto sum corpore pressa
 Nil tamen est in me flendum mihi sidera carcer
 Parturit iste mihi. faciunt tormenta beatam
 Et iam finis adest. noctem iam terminat ortus
 Lucifer. et clari facies aperitur olympi.
 Sic sit. auditas quasi quedam oracula voces
 Cum duce Dorphyrio voluens regina sibyllam
 Eligitis afflatam nec verba humana sonantem
 Extimat. et paucis sic est affata puellam.
 Credimus o virgo cęli te arcana tenere
 Necte tanta pati nec te sine numine fari.
 Credimus et christo tecum. volumusqz salutis
 Participes tantę fieri. Clarescere Christus
 Incipit. et totum late regnare per orbem.

Omnia christus habet: rubet omnis sanguine terras
Innocuo. memini Romę vidi esse gregatim
Christigenas duci: et quosdam perisse ferarum
Voxibus: et quosdam gladijs: in flumine quosdam.
In mare complures fodienda ad marmora missos.
Flumina terra fretum fuso sacrata cruore
Flumen habent christi: debentur et omnia christo.
Vidi ego Lęcilie penas: et flebile sanctę
Funus Anastasie vidi: Euphemieq; dolores.
Tyburti fratrisq; necem. Crudelia nobis
Vulnera Chryzogoni veniens narrauit ab Istris
Nuncijs: et fateor lachrymę cecidere tepentes.
Hippolitus laniatur equis. Laurentius ardet.
Nec superare virum flamme neq; ferrea possunt
Verbera: sic emitur cęlum: sic inuidus orichus
Vincitur: et nulla esse potest victoria maior.
Jam mea terruerant crebre corda intima mortes.
Et tanta horrebam passim lamenta: virumq;
Sępius increpui. verum furibundus et atrox
Nec seruare modum miseris neq; parcere nouit.
Viderit ipse suam sortem. Flos castra subimus
Christe tua: et post hac tua numina sola sequemur:
Pauca pati satius: breuib; q; eterna parare
Baudia supplicij: q; dum fugientia frustra
Complexi bona conamur retinere laborem
Perdere: et infernos demum descendere ad amnes.
Sic ait. et rubro surgebat ab equore fulgens
Lucifer: et Cassium rutilans auroza cacumen
Luce colorabat: crocea. Regina comesq;
Porphyrius fletu madidi rediere per umbras.

Nona dies aderat. turba stipante tyrannus
 Affluit: at decima subierunt magna luce
 Rhetores acciti verborum ambage parata.
 Arduus ad leuam portum subeuntibus alta
 Rupelocus surgit pharię contrarius arci
 Unde licet totam claris prospectibus urbem
 Subiectasq; rates sinuosasq; littoza portus
 Et procul in Lypzum fluctus spectare natantes.
 Hic fuit Antoni cum iam Licerone perempto
 Victus ab Augusto ciuilia poneret arma
 Regia: mox iterum renouata in littoze pugna
 Fractus in has fugit latebras: noua membra Cesar
 Nicopolim dicens statuit. monumentaq; victor
 Indyta pelleis posuit contermina portis.
 Hic igitur positis amplissima sedibus aula
 Lingitur aulais. longo velamina tractu
 Accipit et picto paries vestitur amictu.
 Hic Ninus et coniunx sexum mentita virilem
 Coctilibus muris babylona Semiramis ambit.
 Assyrii reges perse mediq; sequuntur.
 Hic Lyri genus et pugne funusq; cruentum.
 Et Thomiris vultu scythię regina superbo
 Sanguineum regis caput insertabat in ytre:
 Id quoq; subscriptum grais epigramma figuris
 Debita sanguineo mors sanguinolenta tyranno.
 Hic Iouis et Semeles gangetica filius arua
 Vastat. et imbelles inuoluit cedibus indos.
 Miles Alerandi longinquum nauigat equoz:
 Diues et emissis petitur Taprobana mergis.
 Namq; polus gemina qui circumscribitur arcto

Occidit. et gelidos illic non porrigit ignes.
Sidera sunt illi nobis incognita celo
Quæ diuersa creant illis animantia terris
Diuersosq; hominum mores aliumq; colorem.
Quando dies illis oritur densissima nobis
Flox silet. et medio voluuntur sidera lapsu.
Huc igitur romana cohors cum rege latino
Septaq; multiplici regina satellite venit
Certamen visura nouum: et sine nomine turba
Plurima. Substratis aurata tapetibus alto
Fulget sella loco. quam vix Darentius ostro
Splendidus et gemmis late rutilantibus intrat.
Quinquaginta acres animis linguaq; disertis
Rhetores ad leuam positum ascendere tribunal.
Pellitur e medio vulgus: sedere latini
Ad dextram proceres. lagidæ tenuere sinistram.
Ordinibusq; silent completa sedilia longis.
Ingreditur virgo tanti certaminis auctor
Quam circum magno Hasamon strepit agmine lictor
Bens fera gens immanis agens ex equore preda
Lum miseris aquilo iacit in vada sertyca nautas
Splendida lucifero similis Latharina nihilq;
Extenuata fame et roseo spectabilis ore.
Nam deus vt seui torqueret pectora regis
Illius ambrosia vultum frontemq; comasq;
Linperat et totam cælesti afflauerat aura
Iussa sedet. trabs alta ligat pendentia pugne
Præmia: stant versis arrecti vultibus omnes.
Luncta silent: regis nutu data copia fandi.
Talia tum primus sumpsit primordia Rhetor.

Maxime romulidum Cæsar: quem iuppiter vnum
 Deligit. immensi cui sint consortia regni.
 Non ego dicendo laudes equare deorum
 Posse puto. neq; enim fas id mortalibus vllis.
 Sed ne tanta leues verbosa licentia linguas
 Inflet vt in superos passim conuicia iactent
 Pauca loqui suasit pietas. causamq; tueri
 Cæcolum. qui te Cæsar romanaq; regna
 Præcipuis tollunt studijs. qui barbara tandem
 Ausoniæ sanctis domuerunt legibus arma.
 Maximus hic orbis gemino qui nititur axe
 Quem decorant æterni ignes: quem circuit ardens
 Lumine perpetuo Titan germanaq; phœbe
 Ad ioue maius habet. sedet alto in vertice mundi
 Tartaraq; et terras complexus et equoz et aurum
 Imperio æterno regit omnia iuppiter implet
 Omnia mente gerens animo procul aspicit omne
 Tempus. et incumbens cubito vigil excubat: ipsi
 Nulla quies et summa quies. ab origine factum
 Seruat opus: semperq; nouis noua corpora formis
 Suscitat. ex astris animas vitalibus haurit
 Quas in membra pluat: mox vitæ munere functas
 Euocat ad cælos iterum. post tempora soli
 Flota sibi rursus emittit rursumq; reducit
 Hoc opus est quod sine caret: sed summa voluptas
 Ipsi operi coniuncta quies æterna vocatur
 Ipse sibi tantæ molis ne solus habenas
 Flecteret vt tanti facerent communia regni
 Baudia progeniuit natos: quos sustulit inter
 Sidera vt ex alto eurent mortalia cælo.

Sic venus et pallas sic mars seriesq; nepotum
Surgit: vt Aeneas et Romę conditor vrbis
Romulus: et claro stellatus in ethere Lęsar.
Indigetelq; alij: quorum tutela iacentes
Victitur in terras. Veritis pro talibus ipsi
Lum dare nil melius possint fumantibus aris
Thura ferunt homines. onerantq; altaria donis.
Templa locant: tantoq; deos testantur honore.
Hinc Ephesi moles. dodoneq; columbe.
Hinc hammonis opus claręq; oracula phębi
Et lycię sortes: et delphica phocędis antra.
Namq; hominum miserata graues pia numina curas
Dant varijs responsa in odis. instantia bella
Insidias pestemq; monent casusq; sinistros
Ingruere. humanis nunquam tacuere vocata
Supplicijs. tumidus Aędo cum milite graios
Opprimeret Fertes miserantum oracula diuum
Vincendi docuere viam cum punica bella
Cladibus innumeris italos romanaq; regna
Lancuterent diuum phęgio delittore mater
In latium translata grauem sedasse tumultum
Dicitur: auspicijsq; deę vicisse latinos
Et neoum eiecisse suis de sinibus hostem:
Sed libęcos etiam ferro flammaq; penates
Vastasse: atq; armis bursam euertisse potentem
Quid referam auxilio iouis et iunonis ab arce
Deiectam senonum gentem: et capitolia forti
Diuorum protecta manu: pestemq; repulsam
Aęnia cum phębo satus atq; Loronide nympha
Versus in effigiem colubę romana petiuit:

Quo fit vt impietas atq; irreuerentia diuum
 Sit scelus horrendum: z nullo debile sacro.
 Sacriligas odere manus. odere superbos
 Flumina. Tantalidis natos latona peremit.
 Iuppiter anguipedes congestis montibus ausos
 In superos tentare viam. curruq; volanti
 Eolidem aggressum tonitru simulare fragorem
 Fulmine deiecit. toruq; Lycæona regem
 Induit ora feræ. nudus cute Marsya phœbum
 Repperit vltorem. temeraria sensit Arachne
 Pallida cecropiam. mentitæ pergama troiæ
 Ira tridentiferi perterruit Ennosigei.
 Sed quid ego annitor phœbo superaddere lumen!
 Ita satis fulgore suo sententia nota est.
 Et scelus a superis habet z sua præmia virtus.
 Quare age conceptum virgo deponere furorem:
 Nec tentare deum genus infeliciter aude.
 Est thalamis prælata venus prælata puellis
 Pubilibus. cedas nisi sis pertesa iugales
 Sit tua cura venus. quod si seruare pudorem
 Virgineum maioris tibi sit tutela Dianæ.
 Flumen vtrūq; piū. tua qui iam possidet orbem
 Vota secundabit cæsar. quid pallida ingres
 Pone metum virgo infelix. resipisce parumper.
 Pro generis splendore tui connubia cæsar
 Clara dabit. nam te Lagidarum a sanguine ductam
 Cōmemorant. proavos semenz imitare paternum
 Et cognosce deos quos agnouere parentes
 Ante tui. quisnam nugas persuasit amiles!
 Ut genitum obscura sequeat spagine Christum

Flumen habere putes: mundus coniurat in omnes
Christigenas. iam terra rubet iam sanguine pontus
Spumat: et ex toto genus hoc exploditur orbe.
Et tu docta bonas artes sacra sanguine regum
Et formę splendore nitens. gratissima tantis
Principibus magnę domino gratissima Romę
Et modo florentes annos ingressa iuuentę
Sponte tibi mala tanta paras: vis ferre latentes
Carceris obscuri tenebras. vis ferre catenas
Extremamq; pati seua inter vulnera mortem:
Ah miserere tui saltem: miserere tuorum:
Deserte miserere domus. lamenta precesq;
Ne contemne tuę gentis. depone rigorem
Darmoreum virgo. nec contra iura deosq;
Femineas extende manus. tibi gloria victę
Maior erit q̄ victrici. spes vnica tanti
Sanguinis extingui prolem patiere tuorum?
Carminibus tua corda malis possessa retardat
Christus: haud compos mentis cognoscere sanctos
Non sineris monitus: sed mor vt martis ad aram
Numen adoraris pulsa caligine tollet
Libera mens oculos. et te tua limina lecto
Accipient vultu reducem. quid lenta resistis?
Rumpe moras. nec te clementia Cesaris vllum
Et scelus inuitat: nec ad importabile pondus
Urget: opus leue. iucundum. laudabile sanctum
Imperat: id proceres optant. id supplicat omnis
Urbs tua. Quid tantis et sola et femina votis
Non parere potes. da thura calentia Marti:
Dux tibi Cesar erit. nos te comitamur euntem.

Sic ait: 2 Lefarnutu assentitar 2 ore.

Secunde Parthenices Liber. iij.

Egia progenies fixis immota manebat

r Luminibus turri similis qua saepea moles
Sustinet: atq; omnem fert inconcussa procellans.

Et tali assurgens sermone silentia rupit.
Si mea mens yllo poterat sermone moueri
Hoc fateor compulsa foret: namq; omnia rhetor
Attingit humanum quibus est mutabile pectus.
Et factum satis est arti. si inuicta remansi
Diuing hoc virtutis opus. si numen abesset
Victor erat. grauibus potui succumbere dictis.
Victrices habeant lauros prolataq; pugne
Dona. ferat virtus 2 non fortuna coronam.
Quod potuit fecit. potui sine numine vinci.
Sed mihi numen adest quo mens arrepta moueri
Nescit. ad Euphratem potius sua flumina mittet
Eridanus. Thyberim Tagus influet. Aboua Nilum
Ante 2 Pyrenes Rhodope iuga mittet ad arces.
Taurus ad Athlantem fugiet. Carmelus ad ossam.
Quam mea sanctus amor Christi precordia linquat.
Quam marti 2 gelidis ponam libamina sacris.
Nec superos odi nec numina sancta nec aras
Fluminibus sacras. verum que numina vanum
Vulgus ait tenebrosa sequens vestigia patrum
Flumen habere nego. teneat si iuppiter arcem
Aetheream quis templa ioui quis sacra negabit!
Sponte ego thura fera. Veneris (si nume habes)
Flume adorarem. Phobu sequar atq; sorore
Si soror 2 phobu di sunt. venerabimur aram.

Pallas is ethereo pallas si nata cerebro.
Impius et meriti dignus phlegethonte sub imo
Sacrilego quicumque deum sermone lacescit.
Sed vetus et toto iam vulgatissimus orbe
Doctales inter miseros efferbuit error
Atque aliter quam res habeat sentire coegit:
Somnia nec refero: sed quod narramus aperta
Demonstrari ratione potest. Dic optime Rhetor
Quis fuit ante iouem. qui lucida volueret astra?
Qui regeret celi cursum: qui clauderet vndas
Littore: qui lecto vestiret gramine campos?
Dundus enim fuit ante iouem: qui raptus ab ipsa
Fauce patris coribantum opera translatus ad Ioam
Enosiacaque domos creteo creuit in antro:
Iuppiter est igitur proles humana: propago
Est humana iouis: nullum fecere quod ipsos
Esse deos testetur opus. furta arma rapine
Stupra doli fraudes opera hec preclara deorum.
D'insane hominum mentes: que credere diuos
Artibus his factos potuere: ardentis olympi
Artificem fecere hominem: dementia nulli
Admittenda viro Deus est eternus: et ingens.
Nec comprehensus adhuc: nec que comprehendere possit
Mens est vlla deum. Simplex essentia nullis
Intercepta locis non circumscripta figuris.
Unus et in plures nunquam diuisus: ab omni
Conditione procul nostra. mortalia necum
Omnia: verum etiam vincens cęlestia longe.
Solutus hic immensum fecit non iuppiter orbem
Quicquid habet phlegethon quicquid caua viscera terre

Quisquid inest pelago quisquid secat aera pennis
 Condidit: et solus totum hoc opus ipse gubernat.
 Quæ narras de prole iouis de stirpe deorum
 Scenica sunt leuibus vulgo recitanda poetis
 Exhibitura iocos populo plausumq; teatro.
 Iuppiter et proles ita sunt in sidera lati
 Ut fera syluos enemees: vt portitor helles
 Portitor Europes. Auriga. et Jasonis Argo
 Pegasus. arctophilax. et raptis miluius gætis.
 Lefareusq; thronus. coma regia. procyon. vrsæ.
 Loruus. olor. lepus. ara. canis. lyra. cancer. et vrnæ.
 Etq; aliæ cæli forme: quas græcia mendax
 Fingit: et audaci vatium facundia cantu
 Non ita naturæ speculati arcana sagaci
 Ingento sensere viri. quos attica tellus
 Duos iudæa tulit babylonq; antiqua magorum
 Lara rudimentis. bragmanarumq; reposto
 Ora iacens mundo nudis vicina sophistis.
 Primus Anaxagoras quadam cælestia dixit
 Mente regi. non ille iouem non ille minervam
 Non Daia Semele ne satum præfecit olympo:
 Non hominum quenq; breuibus qui tanta lacertis
 Corpora perpetuo nequeat conuoluere gyro.
 Aethica cæcropias docuit qui primus athenas
 Insignis virtute senex simulachra deosq;
 Risit: et hic sophiæ princeps ab Apolline vestro
 Dicitur. et iccirco iussus potare cicutam.
 Matre Perictonia veniens a stirpe Solonis
 Clarus Aristocles humeris plato dictus ab amplis
 Lum comite Eudoro nostram peruenit ad urbem.

Quicquid ab habzamo nostri didicere parentes
Tranſtulit ad graios. et ab his Academia tenuis
Orta deos plures aufert. vnumq; fatetur
Artificem mundi dominatoremq; deumq;
Magnus Aristoteles hominum figmenta perofus
Lyncea in ethereos attollens lumina tractus
Vidit in hac vnum mundi teſtudine numen
Et coluit. patrios ideo fugiſſe penates
Euboicosq; lares fertur petiſſe: diemq;
Lalce de ſupremum longa clauſiſſe ſenecta.
Hic deus errantes miſerans in imagine uoſtra
Venit: et iſtorum fraudem detexit et artes
Spirituum. ſacros quibus indulgetis honores.
Hic deus. hunc vnum colimus. vobisq; colendum
Dicimus. At plures luci preſerre tenebras
Et celo phlegethonta volunt: et funera vite.
Huius in aduentu veſter trepidauit Apollo
Squallidus: et vultu radios contraxit opaco.
Tum cecidere deum ſtatue: ſimulachraq; miris
Sunt contrita modis. veſtri meminere parentes.
Hunc ſolymni vates perhibent veſtraq; ſibylle
Secula facturum luſtratis aurea ſeclis.
Huius ob imperium eternum promiſſa q; genti
Regna ſue nec forma meos nec ſceptra nec etas
Sollicitant animos. bona nec mortalia tanti
Ducimus. hoc etiam veſtri docuere poete.
Nam quid Lyriones et grai filius amnis
Uos aliud docui. fragilis quam noxia forme
Blandimenta malis prebere incendia curis
Et ſibi nec ſolum alijs inferre venenum.

Et quid opes aurumq; Hic monuere: quid ausus
 Quid phethontis equi: nisi quod vota improba regum
 Diuiciaq; abeunt pessum: secumq; ruinis
 Inuoluunt grambus reges regumq; ministros!
 Dicite: Plutoni veterum prudentia vatum
 Cur subiecit opes: forsan quia viderat aurum
 Exima tellure trahi: sub montibus altis
 Aes latet: argenti decor est in viscere terre.
 Betica testatur regio Pactolus et hermus
 Astipulantur: agunt etenim flauentis harenę
 Diuitias: fuluumq; trahunt cum piscibus aurum.
 Et quia sub terris ditem regnare volebant
 Quę tellure latent dici attribuere profundo.
 Forsitan hęc fuerit ratio quę mouerit illos.
 Altera se nobis longe prestantior offert
 Ad mores inuenta bonos: studiosa salutis
 Consono dogmatibus nostris: Concedimus ergo
 Diuitias orcho: quia sunt fomenta malorum.
 Et scelerum instrumenta: quibus subuertitur omne
 Justicię robur: cęcos quibus itur ad amnes
 Sulfureosq; lacus regnum implacabile dicitis.
 Non aliam ob causam mundi saluator: iniquas
 Appellauit opes: et lucra ferentia mortem
 Distribuenda pios hominum mandauit in vsus.
 Discite vestrorum monitis contemnere quicquid
 Est mortale: omnem regna in cęlestia curam
 Ferte: nec etati: fluxę neu fidite vite.
 Vobile tempus abire: mora nulla fugacibus annis.
 Hunc quoq; dum loquimur Cesar tua preterit etas
 Anxia: nec gelidam tardat tua purpura mortem.

Finis erat verbis. vno cum rhetores ore
Nil veriti regem (res admiranda) superbum
Sacrilegum quoddam simulachra deosq; fatentur.
Incestumq; Iouem. subitoq; afflata regente
Flumine tota cohors victorem extollere christum
Lepit. et in summam fidei prorumpere laudem.
Torua supercilio Darentius ora minaci
Tollit. et accensus flagranti corda furore
Elata vocat arma manu. citus arma satelles
Edmouet. accursu proceres tenuere citato
Talibus ardentem furis. Subuersa tumultu
Omnia precipiti. Postquam sedata parumper
Ira. leues animos dixit quemouit herinnis:
Quis malus inuasit nutantia pectora demon?
Ergo ne femine potuerunt vertere nuge

*Ita nuge are dunt
subleu. f. n. u. o. q. u. o. l.
y. u. o. f. f. u. f.*

Vos quoq; vos inquam quos defendenda deorum
Causa peregrinis ad nos contraxit ab oris.
Hoc honor exhibitus vobis hoc dona merentur
Hoc suspensa toto: sic nos sic omnia Romę
Flumina negligitis. que tanta ignauia. multos
Una puella viros superat. proh de decus. inter
Billia tot prestantum hominum certaminis huius
Præmia fert mulier. sic et. concorditer omnes
Respondere viri. quid nos terrere minando
Aiteris illabi manifestum in pectora numen
Sensimus: et rutilare sacro caput illius igne
Vidimus. et labi flammis ex ore loquentis.
Vincimur a superioris. et victi ponimus arma.
Da veniam Cesar: Christi transfusimus ad aras.
Iuppiter et proles et numina falsa valere:

*Id. stat. g. u. m. o. l.
ff. d. m. o. u. s. b. d.
f. b. e. t. e. g. r. o. l.*

Arca
valeant qui
inferno de
Sua quocum

Lelaris exemplo facies excaudit ardent

Lumina labra tremunt rauco clamore ministros

volo figo
Gala pphosia dno carm d
In gl'a ratiore

Conuocari infandum facinus iubet ore tragedo

Atqz sophocleo scelus enarrabile cantu.

Ita turand e hanc stha
Ita infandum facinus e qd
e dno nigt ut mgt ppo

Tollite sacrilegos clamat: iugulate deorum

Sacra profanantes: aui busqz epulanda per agros

Ecce date. hec illis sint premia: vadat ad vrbes

Fama peregrinas: tante victoria pugne

Has habeant lauros: hec gloria segnibus esto.

Rogand d d q
ignis

Interogum ingentem struite. et date corpora flammis:

Et cinis equoreas vento rapiatur in vridas.

Amor amb
Attoniti trem
Maget

Talia fulmineo iaculans late intonat ore.

Attoniti tremuere omnes. feralibus armis

Ita pporand e hanc
p mgt dat mgt
p mgt pporand e hanc
p mgt pporand e hanc

Circumfusa cohors vinctos pretoria ducit

Rhetoras. et maguo circumstrepit agmine miles.

Vocce recedentes tali Catharina monebat

Ite triumphales anime. superate tyranum.

Ite alacres. hodie vobis referantur olympi

Lumina. momentum mors est. vbi transijt ether

Panditur. et liber petit ignea spiritus astra.

Ite domos celi sanctosqz intrate penates.

Ite sequar. nec vos sacri lactura lauacri

Terreat. abradet scelus omne salucifer ignis.

Nec mora. compoztant alij sarmenta trabesqz

Sanctas
de mgt
vobis
x bome

Materia arentem: et sylue virgulta saligne.

Et piceas alij pinos et odora cypressi

Robora iuniperi ramos. campoqz patenti

Constraxere pyras. adipem fomentaqz flammis

Plurima subiiciunt: oleeqz liquoribus addunt

Sulfura certatim: eoit omnis turba. vicqz

E 16

^{causam}
Eructant hominum turbas. velut aggere fracto
Lum Padus in virides spumanti vertice campos
Insilit euertens segetes. spemq; obruit anni.
Subiecere faces. salit ardua flamma comamq;
Spargit. et in nubem fumi glomerantur opacam;
^{corripunt} Corripunt vinctos bini. ^{stringuntq;} stringuntq; ^{retorto} retorto
Fune manus et fune pedes. iaciuntq; per altos
Ingenti clamore rogos. fugit ignis. et ardoz
In mentum salit atq; comas stridore corusco.
Tanta sacerdotum alacri spectacula vultu
Conspiciunt: tabuliq; iuuant incendia iactis
Læsaris extollunt animos: ^{virgentq;} virgentq; ^{ministros} ministros
Et rediisse deum libamen et orgia gaudent
Extinctis mox busta viris cecidere. nec artus
In cineres abire. togas et corpora lambens
Leniter abstinuit viresq; coercuit ignis
Ipse suas sanctos veritus tractare. sepulchro
Christigenę intrepidi sublata cadauera ponunt
Suppliciter flentes. et tristia funera ducunt.
Lædis adhuc audus Læsar: nec crimine tanto
Territus at multo madidus post prandia baccho
Dandat ab obscuris foribus cæcoq; renulsam
Larcere victricem mensis astare puellam.
Illa catenarum strepitu per lata sonante
Atria nil pauitans duri subit ora tyranni.
Composito vultu. et frontis feritate parumper
Vix tandem posita. ficto rex pectore fatur
Regia progenies virgo tua maxima virtus
Insigni nobis hodie certamine nota
Conciliare potest tibi me: nisi nostra vereri

^{sancto}
 Sacra negas. versis igitur palinodia verbis
 Est dicenda palam. ne te male numina perdant
 Est placanda deum dictis melioribus ira.
 Illa quid his iterum nugis me vertere tentas?
 Lefar ait. Tu saxa colas: siue numina nobis.
 Forsan honoratis lapides: quia creditis olim
 Deucalionis homines de cotibus ortos.
 Talibus accensus dictis Maxentius altum
 Ferrea clamabat date verbera. verbera licetoz
 Expediit: et nudos humeros ac pectus apertum
 Virginis inuadens crebro ferit impius ictu
 Innocuum corpus. miti gemit ore. deumqz
 Alloquitur virgo. nostri cape sancte cruozis
 Primitias. animum serua. sit victima fluxum
 Corpus: vt Habramus seruato pignore sacrum
 Fecit et illustrem pecudis cruoz imbuit aram
 Sic mea seruata caro concidat hostia mente.
 Sic ait. ex oculis lachryme fluxere tepentes
 Ora genasqz rigant. largus de vulnere sanguis
 Labitur. et terram cedes effusa cruentat.
 Supplicio affectam tali iubet ire sub vmbraz
 Nullaqz bisseis preberi alimenta diebus
 Vertitur abstergens oculis gembundaqz pectus
 Velat: et in noctem lachrymans descendit opacam.
 Est locus eos phibi nascentis ad ortus
 Arduus attollens vicina cacumina celo.
 Thraicia maior rhodope subliminoz ossa
 Pelion emonium superans et culmen olympi
 Cauca seasqz niues vbi sunt iuga maxima Tauro
 Illic perpetuo vernantia gramine rura

) *Palinodia de aliquo mali
 aut boni aliquo vobis dicto
 et hoc possit applicari ad aliud
 ydionia malis aut bonis
 et plerumque si utitur in p
 moni Septem de aliis vob
 primum vobis dicitur*

29

Omnia tuta cubant leporis. nec bella nec vllas
Insidias metuunt: cantu nemus omne volucrum
Personat: et florum per summa cacumina nectar
Libat apis. lectumq; cauis opus aggerat anthris.
Fluencijs ante pater summa quem miserat arce
Virgineo occurrens morbo casusq; futuri
Prescius inde fauos illis et mella diebus
Pomaq; decerpens dapis inconsueta ferebat
Xenia deserte trans equora lata puellę.
Hec sunt illa quibus felicem pabula vitam
Helias et socij longqua in secula ducunt.
Omniaq; infuso curault vulnera moly.
Moly quod omnigenis fecit deus vtile morbis.
Nigra subest radix: viridis coma. floribus albet.
Jam bisseua dies ierat. reuocatur ab umbris
Ambrosinum vultu referens Latharina decorem.
Hec tenuata fame nec tristis quallida nocte.
Cesar vt aspexit solitum decus oris honesti
Fraude ministrorum pastam putat. estuat. ardet
Vociferans. trepidat mugitu regia tanto.
Non secus ac nauę pelago cum turbidis imber
Ingruit: et rauco volitat cum murmure nubes
Pulsa noto. tumet vnda. micat pice nigrior aer
Ignibus. et tonitru ingenti tonat altus olympus.
Perdite custodes clamat vel mergite ponto
Tergore confutos. sículos vel adurite tauris.
Iussa citi Saramas Nasamon maurusq; facessunt
Darmaridę. Psilli. Humidę. quibus vna libido
Sanguinis. accensos miseri raptantur ad ignes.
Vinculaq; iniiciunt pedibus. terraq; volutos

*long: prout
to p. p. p. p.
rebuld*

Uersatosq; luto ⁊ sedatos puluere terga
Ad tormeta trahunt. nihil illia mollia profunt
Verba precum. lachrymę nihil inter verba cadentes.
Null longi labor obsequij: votisq; vocata
Numina nil profunt. madet implacabile pectus
Regis ⁊ indomitum virus medicamine nullo
frangitur. o infelix quę te inclementia Cesar
Virgo ait innocuos hoies torquere coegit?
Nō ego terrenis epulis sed ab ethere missa
Sum dape pasta dies bissex. qui pabula genti
Per deserta dedit solyme: cum vecta per vndas
Aequore suspenso panchęos venit in agros
De quoq; certantem pro relligione fidemq;
Asserere audentem pauit sanauit. et ipsa
Parta salus opus esse docet cęleste. cicatrix
Nulla per offensos ferro deprenditur artus.
Incipe sedata fieri clemētiō: ira:
Et neq; sanguineo similem te finge Heroni.
Sed qualis Traianus erat: vel iulia proles
Augustus: qualesq; tulit gens flauia reges
Et patrem ⁊ natum. quoz vestigia debes
Sancta sequi si vis tanto succedere regno.
Dignus eris si iustus eris. clementia reges
Efficit imperio dignos. p̄ immanib; actis
Crueli mercede deus tibi digna rependet
Pręmia. crudeles superi crudeliter vrgent.
Uicit femineo facundia iuncta decori.
Sedatusq; parum Cesar quo per dita Virgo
Usq; Ioui differis inquit parere: inuente
Nec miserere tuę: Nō te seruilibus vtar

Obsequijs: nec em̄ id patit̄ tua forma nec etas.
 Assentire meis aliquādo z subderebelles
 Imperijs animos. Quid meret̄ respondit iniquis
 Sollicitas verbis: turpi si pectora voto
 Fœda geris cur sanctum audes violare pudorem?
 Doze suū ceno assuetus sordescere nunq̄
 Desinis: z mundę nescis assuescere vitę
 Sic tua te instituit venus: hęc documenta tuorum
 Lassa deum. Sunt hęc quibz assentire iubemur
 Imperia: hi monitus: Utrum tua prouida virtus
 Consulit vtilius nobis humana ne iussa
 An diuina sequi: Quod amas deus odit. z audes
 Impugnare deum cū sis mortalis: ab vrbē
 Liuibz hęc tam vana meis documenta tulisti:
 Erubuit Lęsar. sceleris mens conscia non fert
 Iurgia. non audet vultus attollere: seq̄
 Uertit ad Ichthybolum: z reuehi p̄cepit ad ymbraꝝ
 Carceris: atq̄ nouis tradi custodibus antrum
 Ichthybolum vero cui mens crudelis z atrox
 Ingenium: regi quidnam vulgaribus inquit
 Hanc penis terrere paras: sub sidere natam
 Credoimus helleo. nam frons marpesia caute
 Tauro munitana asperior: rigidoq̄ adamante
 Durior ausonios fasces nostrasq̄ secures
 Ridet: z imperio diuum parere recusat.
 Credoimus: an iustis dementem vigere flagellis
 P̄stat: z imperij causam diuumq̄ tueri?
 Dollia non obstant duris: nec fortia possunt
 Debilibz vinci. nec ligno saxa cauantur
 Nec manibus muri. sed duro marmora ferro

Handwritten notes in the left margin:
Sicut in
Sicut in
vno vno
vno vno
vno vno

Denia contortis magno molimine saxis
Eruimus. si auferre paras a virgine **C**hristum
Fingerotas. magneq; aliquot vertiginis orbes.
Et crebris armetur opus mucronibus omne.
Et radij cultros et curuatura rotarum
Ancipites habeant. Orbis contrarius orbi
Lurra: et affixos verso secet impetus axe.
Persephone immanes pgnas et seua docebat
Supplicia occultis. voluens corda impia formis.
Aspera inhumanum flexit sententia regem.
Quiritur in tota si quis foret vrbe Perillus
Atq; Phereclea quisq; uam prestantior arte
Doalus. aut auctor troianę cladis **E**beus.
Floreat. et medium cęli stellata per axem
Lum **J**oue ducebant nitidi vestigia pisces.
Daximus etherei **C**hristus regnator olympi
Agmine cęlicolum magno stipatus ab astris
Labitur. et niuei transit per cornua tauri.
Intrat ad humentes ymbrae et triste baratrum.
Fit sonus. et nigram subito lux aurea noctem
Dissipat. apparent pulchra sub imagine diui.
Primus **J**oannes: humeros cui lucida vestit
Pellis: et aurati pendent in tergo villi.
Alter erat senior **P**etrus cui candida mento
Eclaries gemineq; micant in pectore claues.
Tercius ardenti **P**aulus mucrone coruscans
Igneus ore. ligant intextę guttura gemme.
Quartus **J**oannes aquila signatus: amictu
Lucet in albenti: mentoq; et vertice canus.
Hi primi: sua quemq; duces stant agmina circum.

Handwritten notes in the bottom left margin:
Sicut in
vno vno

Lurrere protentis armata volumina rostris
Substitit: z presso suspexit sidera gressu
Sic memorans. Obsiste pater crudelibus ausis.
Percute dentatos orbis. ostende tyranno
Te ioue contempto celi terreeqz potentem:
Infelix videat contabescatqz videro
Quanta tue virtus z quanta potentia dextre.
Uix ea finierat gelida cum erupit ab arcto
Ventus: z ardenti resonans cum fulgure fulmen:
Brandineqz immixta nimbus caliginis atre.
Dirumpitqz rotas. trabibusqz per aera pulsis
Maxima consequitur strages: quo territa vertat
Turba pedem noctis tenebris inclusa profunde
Flescit: z attonitos frustatim machina labens
Opprimit: auditur clamor: sonitusqz ruentum
Impete cum magno trabium. periere ministri:
Quattuor vt fama est rapuit furibunda viroꝝ um
Billia tempestas z lapsus ab aere turbo.
Utqz dies claro detersit nubila celo
Detegitur clades hominum. laniata per omne
Membra forum: facies vste: conuulsaqz labra
Dentibus exertis: lacereqz per ardua vestes
Lulmina tectorum. mixto fluit vnda cruore
Que superant cladi lugent cōmunia matres
Funera pelleg. lamenta per omnia surgunt
Compita: in ingenti tota vrbis ploratur aceruo:
Plebis in occasu tantę gauisa per auras
Persephone volat. ac socios ac demonas omnis
Ad prædam ciet ex aris ad vtilisqz deorum.
Illi precipites altis e turribus adsunt:

Corripiuntq; vagas animas. st. egg;sq; coercent
 Fumibus in fascies: z in intima tartara voluūt.
 Perfimiles aquilis quotiens videre volucres
 Dulcibus estagnis tolli: tenuemq; per auram
 Nare cateruatim: campisq; inferre volatum
 Qua rigat effulis. Vantoam gressibus vrbem
 Vinctus intexens iuncis z harundine ripas.
 Sancia iam dudum ceco regina dolore
 Dissimulare nequit flagrantem pectore flammam
 Sicq; virum alloquitur. quete inmanissime quete
 Pestis agit: manifesta vides miracula: necdum
 Irritare deum cessas. tibi me quoq; Christus
 Abstulit: et viuo crines in flumine laui.
 Nec tua sum posthac. nec mereuerentia martis
 Nec Iouis vlla tenet: tua sunt hęc numina. vincet
 Christus: z occumbes cum religione deorum.
 Lesar ad hęc frendēs cōtorquet lumina denso
 Torua supcilio: z clamans noua funera lictor
 Poscimus: accipe z hanc: z amare vulnere truncis
 Uberibus cesa caputa ceruicereuulsum
 Nequozē volucres habeant. piscabitur illud
 Petrus: z inuentum Christi suspendet ad aram.
 Nec mora: dum totam magnis vlulatib; vrbem
 Dira lues agitat. dum cōdibus omnia complet
 Persephone exultans z tanta strage supbit
 Vincta manus sparsis trahitur regina capillis.
 Res indigna nimis: missoq; ad colla capistro
 Ducitur ad littus lachrymans: z crine ligatam
 Arboris ad ramos patulis que vmbrosa lacertis
 Stabat harenosē frondens in margine ripę.

Afficiunt probris et multo verberant tandem
Pectore conuulso pharias truncatur ad arces.
Exanimis artus nudant: rapiuntur in aures
Implicitumque comis aurum: gemmisque monile
Diues: et amisso sequitur fera turba pudore.
Leu plures cum nocte lupi inuenere relictam
Desidia pastoris ouem simul agmine facto
Communem inuadunt praedam: atque in vulnera certant.
Dilaniant: caput hic. iecur ille: in clunibus alter
Pascitur: et fauces implent: rictumque cruentant.
Audiit horrendum facinus. veniensque repente
Porphyrius multo raptum cum milite corpus
Texit humo lacrymam meritisque exsoluit honores.
Infelix quantum fors et brevis hora sinebat
Jamque nouas affert edapes. discumbere tempus
Lefar ait. sat mane Ioui superisque litatum
Omnibus: et fuso placati sanguine manes.
Soluite tristitiam: curasque immergite baccho
Debetur noua nupta mihi. namque impia coniungit
Per noua iudeo nupsit diuortia Christo.
Ferte cados: date creteo de palmite uina.
Ponite am yneos latices: chiumque liquorum
Etsi quid campana sui vindemia misit
Nectaris: omnigeno spument crateres hiaccho.
Discumbunt. celeres volitant agilesque ministri
Et mensas epulis onerant: Marcianus ira
Jam dudum exultus largo se ingurgitat haustu
Saepe. et pergit uenas inflare calentes.
Callida per sephone grauibus conuiuia rixis
Inmiscere uolens sumptis perteruolat alio.

Aeque: cā simulans volocrem. petit ardua nubes
 Itq; reditq; frequens. ducitq; per aera gyrus
 Barritq; sonat pluuio. denunciat inquit
 Ichthyobolus ventos tempestatemq; futuram
 Jam pelago furor et nautis grauis ingruit imber.
 Lefar vt audiuit pelagus. succurrit imago
 Lomugis ad lictus. cesar iubet ire ministros
 Necropolunq; trahi: et condi tellure cadauer.
 Respondere ducem iam dudum funere ducto
 Porphirium veteri regum imposuisse sepulchro:
 Ecce iterum lachrymas iterum ciet ira furores:
 Letaq; subuertit p̄cep̄s conuiuia luctus.
 Porphirium Lefar tunc e regione sedentem
 Pallidus et stomachum vultu confessus opaco
 Alloquitur. Quid me inuito violenter ademptum
 Corpus humas: Quē religio: quē cura meorum
 Prouidus: ardorem mentis ratione gubernat
 Et placidis mulcet bacchantem vocibus iram
 Porphirius. Nobis Lefar fore dedecus inquit
 Immortaleratus si peruenisset ad aures
 Urbis id infandum facinus quod percitus ira
 Incomposq; tui mandas: celanda putauī
 Corpora defuncte: et sceleris monumenta nefandi.
 Sed furor impatiens freni: mitescere nulla
 Voce potest. similisq; Padi: torrentibus vndis
 Aestiuo cum sole niues saxosa gehennę
 P̄cipitant iuga: si cursus occludere tentas
 Obiice contortis crescunt spumantia terga
 Vorticibus: semperq; magis violenta superbit
 Longeries: tumidaq; premit retinacula mole.

Interea pinguem nutri delphinibus escam.
 Ira (scio) tua me morti iam destinat. vltro
 Ibinus: et strictos caput extendimus ad enses
 Intrepidi. nobis nihil est in morte timendum
 Chyrtigenis: quibus est aliud post funera longe
 Nobilius vitę genus immortalis olympo.
 Opetere est iterum nasci. tormenta subire
 Pro virtute pium. ^{triplex} contingit origo
 Chyrtigenis. vulgata prior: qua nascimur omnes
 Semine concepti patrio: cum septima sc̄tum
 Luna peragrato vel nona peregerit orbe.
 Altera sic natos teris per mystica transfert
 Flumina: et ablutos genitrix ecclesia lacte
 Nutrit ad ambrosię semp viuentis odorem.
 Tercia cum suprema dies mortale resoluit
 Corpus et in cineres opus hoc natura caducum
 Traxit ad ethereos orbis empyrea regna
 Mittit vbi et reduces aios cõplectitur vlnis
 Dulcibus et nitida cęli pater accipit aula.
 Ista fides lorica mihi est adamantina nullis
 Peruia fortunę iaculis. dum talibus orat
 Porphirius tumido bilem sub pectore Cesar
 Rodit: et impatiens vultus obscurat herinny
 Et circumpositis stimulat p̄cordia flammis.
 Dux animum firmante deo nil territus atra
 Fronte quid atroci dudum concepta venena
 Corde premis: dixit. ne pars innocia vitę
 Ulla tunc dignum venia te reddere possit
 Incipe rumpe moras. aperi crudelia tandem
 Ora. satellitibus diris mea funera manda.

Membra inbelanianda feris in litore spargi.
Defuncti careamus humo: careamus harena.
Corpora iacentur monstris lacerauda marinis
Discite crudeli proceres seruire tyranno
Rege sub ingrato sub iniqui principis vmbra
Seruitijs emitur mors obscurissima longis.
Rumpitur inflatum pectus: mentisq; superbe
Nec frenare potest nec dissimulare furorem
Cesar: in extremis ardet iam faucibus ira!
Non aliter q̄ cum sicco sub fomite dormit
Ignis et afflatu crebro excandescit et aura
Erlit: et tremule rutilant per nubila flamme.
Ferte citi procul hinc hominem: date vincula clamat
Lumq; suo totam domino iugulate cohortem
Quę ducis infecti traxit contagia: finem
Sacrilegis dabit ista dies. Per numina iuro
Per Iouis æternum imperium fulmenq; trifulcum
Ibitis ad lethen: stygiasq; videbitis vndas
Dux et tota cohors missis ad colla catenis.
O funesta dies o lamentabile tempus
O furor: o rabies o detestabile virus
O dolor: o regum impietas: o mortua virtus:
Ducitur: et longa properant ad funera pompa
Ventum erat ad litus. cum dux fortissimus egros
Alloquitur comites turbataq; pectora firmat.
O socij mecum terre pelagiq; labores
Experti totiens: longeq; pericula passi
Militie quid vos terret presentia mortis!
Quę celerem cursu Zephyrum volucremq; sagittam
Vincit: ybi fortes animi generosaq; virtus

et vultus ad stgum
et dcy vultu stgum
stgum?

et sagittam
74

^{peruolante}
 Corda qz ad horrendos nunquam perterrita casus:

^{perante}
 Ponite tristitiam. rectos attollite vultus.

Lernite perpetuo fulgentem lumine mundum.

Aetherea qz domos. animis ^{et} ea patria nostris.

Et quid feminea pauidę formidine frontes

Despiciunt terras: hodie veniemus in astra.

Sic ait. et Christo sacrum pœna canentes

Accipiunt altos pronis cervicibus enses.

O mors clara virum vita prestantior. olim

Florea cum rapide purgarint secula flamme

Membra memor vestri deus immortalia reddet.

Interea gaudete bonis celestibus inter

^{supra} Spirituum cœtus alacres: et sancta precati

^{quod sunt} Flumina terrigenis Christi implorate fauorem.

Pectora trunca iacent. fuso qz rubescit arena

Sanguine. mactata est duplex hecatomba sonanti.

^{reperit} Lum duce bis centum comites in litore cœlos

^{estant} Christigene effossis mœsti imposuere sepulchris.

Et iam ^{prostrata} prona dies nocti cœdebat: et umbris

Occiduo radians excelsam lumine Calpem.

Lum furis Læsar longis iam fessus et ira

Sic secum. Que tanta istis constantia: quodnam

Robur inest animis tantum: que pectora virtus

Inconculsa regit: que spes: que premia tanti!

Dorte quid expectant obita: Neqz credere dignum est

Sanctius his numen: quorum res publica pauper

Quam nostris qui regna tenent telluris et vnoę

Illam ego numinibus gentem melioribus vti

Crederim cuius terrena potentia maior

Nam si regna dei arbitrio terrena gubernant

*per pœna sacra canentes
 in supral*

*per hecatomba qz sonanti
 sunt repta boni*

Distribuntq; suo: qui dant maiora putandi
Maiores. libyam Juno regna attica Pallas
Iliacam Phobus Tarpeiam Juppiter arcem
Constituit. regnum regno ceu numine numen
Maius erat. sed christigenis nec regna nec vrbes.
Et fuerit fatius tantos sedare tumultus
Unius interitu. vel si mutabitur eius

Connubio. tantumq; decus seruire iugali
Federe: et has tandem curas extinguere tēdis.
Saturni iam bruma dies et leta reducit
Tempora: quę nobis patrio celeberrima ritu
Iucundos hyberna sales et xenia poscunt
Ocra nocturnę poscunt conuiuia mensę
Expediam: tristis ne se inter gaudia luctus
Ingerat. interea placidas mihi iuppiter vndas
Æquoris: et cursus dabit ad mea regna secundos.
Dis dictis placet accito lictore puellam
Duci iterum et tenebris: iterum tentare loquendo
Virginemq; nouis pedicis captare pudorem:
Quam simul ac vidit sic est aggressus. Amiclas
Troius assultu subito expugnauit adulter.
Et tua ter denis nondum est mollita diebus
Duricies. Ponti glacies hyrcanaq; tandem
Frigora et arctoe vincuntur sole priuine.
Tu Beryco sopita gelu vel gorgone visa
In silicem durata nequis mansuescere. Quercus
Dipheus. Amphion lapides. delphines Arion
Douit: et orphęos senserunt tartara cantus.
Lumine frigidior. tibi ferrea corda: sepulti
Usq; adeo tibi sunt sensus hebetataq; mentis

una q' pars dmi q'
nempe q' d' e' e' p'
p'ena ord' d' d' d'
ind' e' q' f' f' f' f' f'

f' p' d' r' a' e' 2' q' p' o'
i' a' g' n' e' s' e' i' s' t' u' t' e'
d' m' i' o' l' a' s' e' m' i' v' i' s'
p' l' u' z' a' l' e' s' q' u' i' d' e' d'

Lumina vt albeni videare simillima saxo
 Coniugis assurgit verso que in marmora vultu
 Fluxit et ardentem spectat fugitiua Somoram.
 Heu quidnam contra genium moremque iuuentem
 Volliciemque tui sexus generisque superbi
 Stemma supercilio spernis regalia toruo
 Imperia: ah demens: tu blandimenta minasque
 Despicias. et surda peritas immobilis aure.
 Tu populo spoliis urbem: tu coniugere regem.
 Militibusque ducem: duce Lyrenensia regna.
 Et miseremur adhuc: et te seruire parati.
 Vitibus alloquimur verbis. Venus aspice quantum
 Romanum pietate valet. Vitelce parumper.
 Si seruire pudet. mecum regnabis. habeto
 Coniugis extincte thalamos. Romana videbis
 Venia. et incedes latiam regina per urbem
 Quod tua gentilis quondam Cleopatra tumultu
 Ambijt Actiaco tu Cesare digna marita
 Accipelargimur sine bello et sanguine regnum.
 Sic ait et ceco languet Varentius igne.
 Illa velut dorsum medijs in fluctibus ingens
 Uapulat assiduis et nunquam vincitur undis:
 Desire plura: nefas iterum me nubere dixit
 Rupsimus. inserto nuptam manus indicat auro.
 Et mihi nunc alacres nitidis comitua mensis
 Virque focerque parant. hodie subitura mariti
 Limen. et tenebris claros aditura penates.
 Nec sum dura. fidem seruo. Tu sanguine gaudes
 Non ego. tu tanti sceleris durissimus auctor.
 Hec ubi dicta: videns atrox immota tyrannus

M. f. p. al. d. T. c. g. g. g. g. g.
 v. o. l. l. i. c. i. e. m. q. u. e. s. t. i. a.
 Stemma = p. p. p. p. p.

M. f. p. al. d. T. c. g. g. g. g. g.
 v. o. l. l. i. c. i. e. m. q. u. e. s. t. i. a.

Tu grauibus pressam tenebris in clara vocasti
 Lumina: tu manes tu das superare tyrannum.
 Et modo tam vario functam discrimine tandem
 Ad palmam regnumq; vocas. Da numine dextro
 Egressus animo faciles: reditusq; secundos
 In patriam celiq; domos. hanc accipe mentem.
 Et prolem ne sperne tuam de fauce reuulsam
 Ditis: et oranti famule tua lumina pande:
 Et si quando memor quisquã certaminis huius
 Implorabit opem. Pater exorabilis esto.
 Finierat subito cum vox audita per auras.
 Annuimus. segura veni. Tum poplite flexo
 Et crucis explicita per pectus imagine lictor
 Verberat orantem gladio. Pro cede cruenta
 Lac niueum fluxit: tellus incanduit albo
 Sanguine. lingua deum nervis delusa recisis
 Personat: et moriens verba imperfecta relinquit.
 Cæca solo iacet atq; in cælum vita recessit.
 Affuit ex templo superum de sedibus agmen
 Spirituum duplex: vnum quod corpore nudam
 Suscipiat mentem. dulciq; ad sidera cantu
 Transferat. exanimis aliud quod tolleret artus.
 Insolita noua luce dies in nocte refulsit:
 Atq; repentinũ subito cum lumine fulgur
 Emicuit ceu cum frangit caua nubila fulmen
 Lum grauis ardentem succedit Julius ælium
 Euolat ættonitils lictor: trepidiq; ministri
 Corripuere fugam. Toto symphonia cælo
 Spargitur. et mixta vocum dulcedine carmen
 Astra petit. sensimq; abiens discedit ab aure.

Inf poplite flexo
 p. d. d.

Uisq; per celi tractus ascendere nubes
 Lucida persimilis soli lucentior astro
 Luciferi: et claro rutilantem lumine caudam
 Ducere et ignifero ferri ultra sidera cursu:
 Et caput insertare polo. patuere tonantis
 Etia. curuatus lecto pater obuia vultu
 Brachia diffundens reduci dedit oscula nate
 Et triplici claram radiauit sidere frontem.
 Altera spiritu legio collegit ab hortis
 Balsama iudgis aloes myrthęq; liquorem:
 Ablutosq; vadis artus et odoribus vinctos
 Aereum per iter rubri trans equora ponti
 In montes arabum summeq; cacumina Sing
 Transtulit. et corpus pario clausere sepulchro
 Quod superũ fecere manus: Opobalsama semper
 Darmoz odoratum sudat: quibus egra iuuantur
 Corpora: difficiles isto ceromate morbos
 Indigenę pellunt. sacros Alabastra liquores
 Etq; salutare lachrymas oleiq; fluentis
 Accipiunt guttas. mēbris honor iste sepultis.

Caricula 2 corona
 1150

Opobalsama de
 gume et Glycyrrhi
 et Balsamo
 viti qd p dardane

Finis

**Præcise Cereti Parmensis Iuris Pontificij
 Scholaris studiosissimi in inuidũ locũ Carmẽ.**

i. Auide quid tantum iuuat excãdescere lector!
 Et Rhodijs Linguar ponere sacra focus!
 Theriãtę similis sine sensu et mente loquenti
 Cur iacis in Vatem verba Lanina pium
 Et merito sceleris tanti dabis improbe pgnas:
 Sedere scis grauius q; maledicta pati.

Liuide si nescis Superum Regina Poeta in
 Hunc fouet: et Loto nata parente Dea.
 In quarum Laudes quantum certauerit: arte
 Pindarica fulgens testificatur opus.
 Nulla erat (infandum facinus) reuerentia celo:
 Squalidus inculto numine Christus erat:
 Hic pius ad sedes hominem reuocauit olympi
 Restituens nostro mystica Sacra deo.
 Protulit in lucem veterum monumenta parentum:
 Quicquid et a Christo lex noua nostra capit.
 Ergo tuos tandem mores deponere ferinos:
 Et memori vatis pectore nomen habe:
 Detur et Euripidis versum transferre sepulchro
 Qui fuit Aemathio conditus ante solo.
 Nulla etate tua o vates monumenta peribunt
 Fatidice Vantus: Virgilijq; nepos.

Secunde parthenices opus diuinuz
 Dauentrie impressum. per me Iaco-
 bũ de Breda. Anno dñi. M. cccc. xcviij
 decimalepta. mensis May.

